

TRENER

specijal

avgust 2020.
godina **XXIV**

magazin udruženja košarkaških trenera

MOJE VIĐENJE

Boško Đokić

Biti trener

»Košarka nije samo posao, mnogo više je način života«

»Lična inicijativa i ono što svaki trener nosi u sebi – i dalje je daleko najvažnije«

»Ovo što mi radimo je zanat, koji kod vrhunskih trenera poprima elemente umetnosti«

Knjiga kao dug i putokaz

Boško Đokić se ne ubraja u elitu naših najvećih trenerskih imena, ovenčanih košarkaškom slavom koja je manje više poznata košarkaškoj planeti i koji su nosioci najvišeg priznanja našeg udruženja - Nagrade za životno delo „Slobodan-Piva Ivković“.

Međutim, Boško Đokić, ili jednostavno - naš Bole, svakako je jedinstvena košarkaško-trenerska ličnost, ne samo našeg udruženja, već i košarkaške Srbije.

Mnogo toga, rečeno je kada smo se prerano oprostili od njega i kada je, verovatno plaćajući preveliku cenu posvećenosti i košarci, neočekivano otišao u legendu.

Bio je i jeste jedinstven, naročito kada je košarkaška igra i naše udruženje u pitanju. Često, korisno originalan po viziji naše košarke, njene sadašnjosti i budućnosti. Svoje ideje sprovodio je kako radeći u klubovima, tako i učestvujući u brojnim akcijama stručnog usavršavanja, a na poziv Udruženja košarkaških trenera Srbije. Satisfakciju za sav uloženi trud nalazio je u zadovoljstvu da edukuje i motiviše mlađe kolege, da radi i živi košarku.

Za sve to, kao viši košarkaški trener i diplomirani novinar, imao je posebnog kako znanja i dara tako i neophodnog šarma. Mogao je, proveren utisak, da satima govori o košarci i da drži pažnju onih koji ga slušaju.

Uz sve to, a na sreću naše košarke, sasvim je izvesno, niti smo imali niti ćemo još dugo imati trenera-novinaru kolumnistu čija je tema bila košarka, pa i dešavanja oko košarke koja su uticala na nju. Kao, godinama, kolumnista dnevnog lista Danas i našeg magazina Trener. Zaslužen je imao svoju rubriku - Moje viđenje. Interes košarke je zastupao bez kompromisa. Tolerancija na devijacije i problematične odluke, kada je u pitanju košarka ili trenerska struka, u njegovom radu, životu i tekstovima, nije postojala. Bila je nula.

O mnogim našim trenerskim legendama napisane su knjige.

Boško Đokić je, opet i tu, jedinstven slučaj. Kroz svoje kolumne, takoreći, sam je napisao svoju knjigu koja na najbolji način govori o njemu. Po tome je dragoceno jedinstven i originalan trener.

Činom izdavanja Đokićevih kolumni, objavljenih u našem magazinu Trener, Udruženje je učinilo divan gest da se svom istaknutom i primerno-aktivnom članu, na taj način oduži za sve dobro što je učinio za UKTS.

Vredelo je potruditi se za to i bilo je zadovoljstvo, prikupiti taj dragoceni materijal, jer glavni posao je obavio Bole, a naša obaveza je bila, kako prema njemu, tako i prema njegovoj porodici, igračima koje je trenirao, tako i kolegama koje tek započinju da osvajaju ili učvršćuju svoje mesto na trenerskoj klupi.

Ispunjavajući dug prema Bošku Đokiću, Udruženje je izdajući ovo štivo za sva vremena, istovremeno učinilo doprinos stručnom usavršavanju, svih košarkaških trenera kojima ovu knjigu sa zadovoljstvom preporučujemo, jer ona istovremeno čini čast i Bošku Đokiću i njenom izdavaču.

Mirko Polovina

Glavni i odgovorni urednik magazina „TRENER“

Boško Đokić je, opet i tu, jedinstven slučaj. Kroz svoje kolumne, takoreći, sam je napisao svoju knjigu koja na najbolji način govori o njemu. Po tome je dragoceno jedinstven i originalan trener.

Kolega, saradnik, prijatelj

Ivan Jeremić

Predsednik UKTS

Poznavajući sve Boškove kvalitete, znao sam da na njega mogu da računam i u izazovnoj ulozi predsednika UKTS koje sam se prihvatio. Boško je i tada prevazišao sva moja očekivanja. Obrazovan, inteligentan, spreman da sasluša, ali i da saopšti sve što zna i što misli, kroz svoje kolumne u magazinu Trener, zaslužio je da mu se ovom publikacijom bar donekle odužimo.

Od prvih igračkih dana, pa kada nastavite trenersku karijeru u košarci, prirodno je da upoznate mnogo zanimljivih ličnosti. Oni koji nas napušte sticajem nesrećnih okolnosti, a nastavljaju da žive u našim sećanjima, time potvrđuju kvalitet svoga rada i postojanja.

Boška sam upoznao na početku svoje trenerske karijere. Vrlo brzo smo se zblížili i družili. Pored trenerskog posla, imali smo mnogo toga zajedničkog, pre svega kada je košarka u pitanju.

Teško bih mogao pobrojati sve svoje saigrače i trenere sa kojima sam sarađivao. Međutim, sasvim izvesno mogu tvrditi da je trener kome posvećujemo ovu publikaciju u ime UKTS, Boško Đokić, specifična ličnost, jer ga je gotovo nemoguće porediti sa bilo kim.

Pored uzajamnog poštovanja, koje je preraslo u prijateljstvo, imali smo mogućnost lakog razumevanja za postavljene zadatke. Poštovali smo se i kao, ne retko, suparnici na terenu. Mislim da smo nas dvojica jedini treneri koji su vodili sa klupe seniorske timove u svih sedam nivoa takmičenja jugoslovenske košarke. Razmenjivali smo iskustva i tokom rada u Rusiji.

Poznavajući sve Boškove kvalitete, znao sam da na njega mogu da računam i u izazovnoj ulozi predsednika UKTS koje sam se prihvatio. Boško je i tada prevazišao sva moja očekivanja. Obrazovan, inteligentan, spreman da sasluša, ali i da saopšti sve što zna i što misli, kroz svoje kolumne u magazinu Trener, zaslužio je da mu se ovom publikacijom bar donekle odužimo.

Kao čovek i predsednik našeg udruženja, žalim što nas je Boško prerano napustio. Bio je uzor za sve: kako se voli košarka i kako se poštuje svoje udruženje. U toj odanosti košarci i Udruženju, nije imao granice.

Od počasti koje mu ovom prilikom odajemo, što mi čini čast i obavezu, radije bih da smo nastavili saradnju.

S poštovanjem i žalošću, daću sve od sebe, da sećanje na tebe Bole, u našem udruženju, nikada ne izbledi. Pamtićemo da si nam mnogo dao. To se ne zaboravlja.

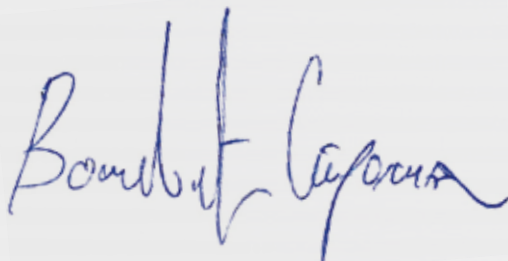
Znanje je nesebično delio

Boško Đokić bio je jedan od najcenjenijih članova Udruženja košarkaških trenera i njegov doprinos razvoju i unapređenju trenerske organizacije u Srbiji je nemejljiv, a ogledao se po više osnova. Bio je idejni tvorac i neposredni realizator mnogih projekata, učesnik brojnih seminara i na kraju, ali ništa manje značajno, i hroničar košarkaških zbivanja kroz pisanje kolumni za časopis „Trener“.

Imao je neraskidive veze sa trenerskim udruženjem i bio iskreno posvećen očuvanju trenerskog esnafa u našoj zemlji. Boško Đokić je bio pokretač mnogih akcija vezanih za edukaciju trenera, redovan predavač na Trenerskim danima i uvek se odazivao pozivu kada je na mlađe kolege trebalo preneti deo iskustva iz znanja iz bogate karijere. Ogromno znanje koje je posedovao nije ljubomorno čuvao, već ga je nesebično delio.

Koliko poverenje u njegov predan rad su imali naši najistaknutiji treneri najbolje svedoči podatak da je svojevremeno na inicijativu Dušana Ivkovića upravo Bošku Đokiću povereno mesto glavnog trenera na Specijalističkom kampu koji je pokrenut 2009. godine u saradnji sa Košarkaškim savezom Srbije. Najtalentovaniji košarkaši u to vreme imali su priliku da uče i igrački se usavršavaju uz legende poput Đodrđevića, Danilovića, Paspalja, Divca, Bodiroke, Tomaševića i mnogih drugih koji su bili demonstratori, a sve pod Boškovom dirigentskom palicom. Na krilima uspešnosti te akcije, u saradnji sa KSS je realizovana još jedna akcija pod nazovom Edukativni treninzi mladih košarkaša u kojoj su se okupljala najtaentovanija deca iz svih regiona Srbije sa kojom se radilo na tehničko-taktičkom obučavanju i usavršavanju. Iz cele te ideje nastala je i knjiga nemejljive edukativne vrednosti za sve mlade i buduće trenere, što nedvosmisleno govori u prilog tome kakav je i vizionar bio Boško Đokić.

Napisao je 34 kolumni za časopis „Trener“. U svojim kolumnama pisao je o stanju u našoj košarci, uvek je bio britkog pera i nikada nije prezao da iskaže svoje mišljenje o dešavanjima pod obručima, ali i o svojim kolegama trenerima, ukaže na greške ili određene propuste. Dobitnik je specijalne plakete za doprinos razvoju našeg časopisa prilikom objavljivanja jubilarnog - 100. broja. Objavljivanje svoje poslednje kolumne za 101. broj nažalost nije doživeo.

Strahinja Vasiljević

Generalni sekretar UKTS

Imao je neraskidive veze sa trenerskim udruženjem i bio iskreno posvećen očuvanju trenerskog esnafa u našoj zemlji. Boško Đokić je bio pokretač mnogih akcija vezanih za edukaciju trenera, redovan predavač na Trenerskim danima. Ogromno znanje koje je posedovao nije ljubomorno čuvao, već ga je nesebično delio.

Pratiti moderne trendove

TRENER 60-61

Retka je prilika na jednom mestu videti Đorđevića, Bodirogu, Milojevića, Sretenovića, Danilovića, Paspalja i Divca i čuti njihovu basket priču, što je u ove skupove unelo ne samo obrazovnu, već i vaspitnu komponentu, koja skoro da je zaboravljena kod nas, a bez koje sistematski produkuje felerične, poluinvalidne igrače...

Na inicijativu selektora Dušana Ivkovića, prošle godine su u organizaciji UKTS i KSS održana dva specijalistička kampa, u Zemunu i Kragujevcu, što smo mi u Treneru propratili. Glavni trener ovih akcija bio je naš ugledni trener Boško Đokić. Evo njegovog viđenja i ocene ove inicijative.

Naglašavam da mi je bilo zadovoljstvo što sam kao glavni trener učestvovao na dva specijalistička košarkaška kampa, u Beogradu i Kragujevcu, družio se sa kolegama i posmatrao talentovane igrače iz čitave Srbije. Pokušaću da objasnim specifičnost ovih kampova i nužnost nastavljanja sa tom vrstom rada i u budućnosti. Prvo, kampovi su pre svega osmišljeni zbog trenera mlađih kategorija, njihovog usavršavanja, davanja jedne nove vizije košarkaške igre. Naime, primetno je da naši mladi igrači igraju presporo, „seniorski“, sa malo dodavanja i kreacije, puno šablona, sa dominacijom snage nad tehnikom, fintom, vicem, asistencijom... S obzirom da za koji dan stupaju na snagu nova pravila, gde je linija za tri poena još 50 santimetara dalje i da će se pozicioni napad najčešće svesti na samo 14 sekundi, jasno je da pobjedničku prevagu treba tražiti u kontranapadu i brzjoj igri, individualnim rešenjima u jedan na jedan i svim hendikep situacijama, kao i podizanju šuterskog ranga igrača. A, za sve to potrebna je promena strukture treninga i gotovo novi „model igre“. U tom smislu dali smo setove novih vežbi, načine treniranja po blokovima, a sve to trenerima je dostavljeno i u vidu pisanog materijala, tako da samo mogu napraviti nadgradnju svojih treninga...

Drugo, i treneri prisutni na specijalističkim kampovima i igrači, imali su retku priliku da čuju naše goste koji su u basketu dostigli sam vrh, spoznaju njihova razmišljanja o životu, treningu, pojedinim detaljima u igri, što je posebno važno, jer oni imaju tu dimenziju koja se stiče praksom, dok većina nas trenera to nema. Na kraju, retka je prilika na jednom mestu videti Đorđevića, Bodirogu, Milojevića, Sretenovića, Danilovića, Paspalja i Divca i čuti njihovu basket priču, što je u ove skupove unelo ne samo obrazovnu, već i vaspitnu komponentu, koja skoro da je zaboravljena kod nas, a bez koje sistematski produkuje felerične, poluinvalidne igrače...

Treće, radio sam i družio se sa kolegama (Vučurović, Ocokoljić, Kesar, Trunić, Nikitović, Todorović, Lazić...) u pripremi i izvedbi treninga, čuo i video koji detalj ili vežbu, napredovao sam kao trener. Stoga sam siguran da treba nastaviti sa ovim vidom usavršavanja, a – po mom skromnom mišljenju – u rad treba uključiti što više trenera, po mogućstvu i van Beograda, što bi još više unapredilo kvalitet rada. Dalje, siguran sam i da u narednoj sezoni treba održati barem dva kampa (pored Beograda, predlažem da se drugi održi u Čačku, jer taj grad je prošle sezone dao dva juniorska ligaša), uz nadgradnju i dopunu materijala i košarkaške metodike. Jednostavno, usavršiti „model igre“ mladih i uskladiti ga sa pravilima i mogućim trendom košarke.

Na kraju, što više skupova ljudi koji su egzistencijalno vezani za košarku može samo da koristi i pokreće ovaj predivni sport napred. ●

Naša liga usporava razvoj

Dok pišem ove redove, polako curi tekuća godina, a samim tim i prvi deo prvenstva u Ligi Srbije. Ovu kratku analizu do sada viđenog moram početi krucijalnim problemom koji najviše tišti nas trenere. Naime, ljudi koji vode klubove, najpre iz finansijskih razloga, sveli su sezonu na maksimalno sedam meseci (pojedini timovi treniraju i manje), od početka septembra do kraja marta, što rad sa mladim igračima i timom čini nemogućim, a poziciju trenera u srpskoj košarci neozbiljnom.

Naime, kada se 12. marta 2011. godine odigra poslednje, 26. kolo, četiri prvoplasirana tima nastavljaju takmičenje u Superligi Srbije, dok je za deset ekipa sezona takmičarski (a i faktički) završena. Jako mali broj timova nastaviće sa radom tokom aprila, maja, juna, pa i avgusta, tako da gro mladih igrača ili se neće baviti svojim poslom, ili mora tražiti alternativna rešenja... Slična situacija je i u Prvoj B ligi. Drugo, sa čim se odavno ne slažem jeste jako mali broj utakmica kroz koje mladi igrač treba da napreduje, jer taj broj, zajedno sa kontrolnim, retko dođe do 40 mečeva. Kvalitet, po meni, može da se pokaže tek negde (iako je to individualno) posle dve hiljade odigranih seniorskih minuta, za šta su potrebne četiri godine u srpskom načinu takmičenja, ili dve godine ako bi broj utakmica po sezoni iznosio najmanje 50, čiji sam ja zagovornik...

Našu najjaču košarkašku ligu, u odnosu na prethodnu, kvalitetnijom čine i odlični treneri (Gašić, Vukočić, Ičelić, Očokoljić...), a pre svega igrači, bilo oni mladi (Mi-

lutinović, Nikola Marković, Milovanović, Matović, Koprić, Balmazović, Sinovec, Lambić...) ili već zvučna imena (Radivojević, Mišanović, Milisavljević, Jelić, Ilić, Miloš Marković, Božović, Dramićanin...). Ima pet-šest dobrih sastava, tako da se utakmice tih timova polako približavaju kvalitetu sredine ili donjeg dela NLB lige. Publike je sve više (Čačak, Kruševac, Valjevo, Užice, Kosjerić, Kraljevo...), tako da se stvara prirodan ambijent za dobru košarku...

Iz trenerskog ugla posmatrano, za moj ukus, igra se previše zonskih odbrana, raznog tipa, a iz nekoliko razloga: u cilju trenutnog rezultata, što pozdravljam, ali i zbog pomeranja linije tri poena na 6,75 metara, odnosno neobučenosti napadača da pogode, malog broja igrača u rotaciji, njihove opterećenosti ličnim greškama, ili fizičke nespremnosti dvojice-trojice lidera tima i tako dalje. Ako se radi o mladim sastavima, kakvih ima nekoliko u Ligi Srbije, mislim da je odbrana čovek na čoveka nezamenjiva za brži napredak i kompletnu taktičko-tehničku obuku... Dakle, relativno je zapostavljena individualna odgovornost u odbrani, svi se nekako krijemo iza timske, ali je, činjenica, potrebno jako dugo vremena provesti sa ekipom (najmanje dve sezone), što se kod nas graniči sa nemogućim, da bi se osetila trenerska ruka u svim fazama igre...

Što se napada tiče, čini mi se da je sistemski kontranaпад (posebno koridori kretanja) još uvek zapostavljen, a samim tim obučenost igrača u punoj brzini skromna, da se nepotrebno daje prednost pozicionim napadima (iako se vreme često skraćuje na 14 sekundi), posebno pik-en-rolu u bezbroj varijanti. Mišljenja sam da je pik-en-rol prilično unificirao i osiromašio košarkašku igru, a samim tim i aktere. Recimo, igrači na pozicijama 1, pa i 2, ne moraju napadački da budu raznovrsni, a u odbrani se kriju iza raznih vrsta, preuzimanja, usmeravanja, pomaganja, rotacija... Pozicija, odnosno kompleks taktičko-tehničkog znanja igrača na poziciji 3 (jako retko igraju pik-en-rol) svodi se na „šunjanje“ oko linije za tri poena i povremen šut kada igrač odbrane ide na pomoć. Maksimalno je zapostavljen šut iz driblinga, kretnja bez lopte, pas sa prvog koraka, vic, finta, prevara, kao i igra leđima spoljnih igrača i niz drugih, neophodnih elemenata. Pozicije 4 i 5, u „modernoj“ košarci, svedene su na „rogove“ i pop ili rol otvaranje, što nije mala stvar znati, ali se zapostavljaju individualna, atipična rešenja tih igrača (recimo, igra leđima i asistencija spoljnim igračima, ostale vrste blokada, skok pod oba koša, naročito igrača sa pozicije 3 i 4...).

Da zaključim, vidim igračko-trenerski napredak u našoj najjačoj ligi, ali se bojim da dalji prosperitet zavisi od nekih drugih ljudi i okolnosti. ●

TRENER 62-63

Relativno je zapostavljena individualna odgovornost u odbrani, svi se nekako krijemo iza timske, ali je, činjenica, potrebno jako dugo vremena provesti sa ekipom (najmanje dve sezone), što se kod nas graniči sa nemogućim, da bi se osetila trenerska ruka u svim fazama igre...

Unaprediti model igre

TRENER 64

Retka je prilika na jednom mestu videti Đorđevića, Bodirogu, Milojevića, Sretenovića, Danilovića, Paspalja i Divca i čuti njihovu basket priču, što je u ove skupove unelo ne samo obrazovnu, već i vaspitnu komponentu, koja skoro da je zaboravljena kod nas, a bez koje sistematski produkuje felerične, poluinvalidne igrače...

Superliga je u punom zamahu, osam najboljih srpskih timova srčano se bori za što bolji plasman, a pre svega za neko od prvih četiri mesta koja obezbeđuju učešće naredne sezone u regionalnom, NLB takmičenju. Imam privilegiju da ovde iznesem neka svoja viđenja sezone na izmaku.

Prvo, što se tiče novih pravila, mislio sam da će najvažnija izmena, koja će uticati na taktiku, tok igre, broj poena – biti pomeranje linije za tri poena na 6,75 metara i da će broj ubačenih trojki, pa i pokušaja, biti manji. Na sreću, prevario sam se, pošto se i dalje timski prosečno daje 7 do 10 trojki iz 20 do 25 pokušaja. Naravno, tu ima odstupanja, uglavnom – oni igrači (i timovi) koji su i do sada imali visok šuterski rang nisu preterano osetili udaljšavanje linije za 50 santimetara. Došao sam do zaključka da je na unapređenje igre, pre svega u smislu ubrzanja, odnosno povećanja broja poseda lopte u toku 40 minuta, najviše uticalo pravilo „14 sekundi“, odnosno da se vreme za napad posle ličnih grešaka do bonusa (teoretski, svaki organizovan odbrambeni tim, koji bi posvećivao pažnju nečemu što se zove „stepen iskorišćenosti faulova“, može da napravi čak 16 ličnih koje se ne kažnjavaju slobodnim bacanjima) najčešće skraćuje na 14 sekundi, kao i namerno igranje nogom odbrane i slično... To je, automatski, povećalo prosečan broj šuteva iz igre sa prošlogodišnjih 55, recimo, na više od 60 pokušaja za dva i tri poena. Dalje, uz isti procenat šuta iz igre (između 45 i 52 odsto kod kvalitetnih timova) – to je dovelo do, prosečno, 5 do 10 više postignutih poena po timu u odnosu na prethodne sezone. Ne može se sve svesti na statistiku i matematiku, ali moja ideja sa FMP-om dok sam ga vodio u Košarkaškoj ligi Srbije, bila je sledeća: završiti najmanje 66 napada šutom, dostići timski procenat realizacije od 50 procenata, ubaciti najmanje sedam puta van linije za tri poena, što dovodi do 70 datih koševa iz igre. Uz realizaciju 15 od 20 slobodnih bacanja (odnosno 75 odsto), koliko se realno izvodi po utakmici, stižemo do 85 postignutih poena po meču...

Naravno, za to je potrebna brža igra, sa puno trčanja i kontranapada, korišćenje prve povoljne prilike za realizaciju, jer se u 14 sekundi druga neće ni ukazati, što, opet, zahteva minimum deset igrača u rotaciji, dobru fizičku pripremljenost tima, da se ne zapostavljaju odbrambeni zadaci, kao i – napadački, taktičko-tehnički, a pre svega šuterski natprosečno sposobne pojedince. Tu dolazim do druge stvari, odnosno borbe dve filozofije igre, posebno primetne u poslednje vreme. Češća je ideja kontrolisanih, sporijih napada, sa setom akcija u kome se individualni kvalitet, ideja i vic, koriste ređe, uglavnom u završnici napada, u takozvanim „minijaturama“ (koje se poglavito svode na pik-en-rol igru, obično pleja i centra, odnosno igrača na pozicijama jedan i pet). Retko se sistemski igra kontranapad, obično nešto što ja zovem „iznuđena kontra“, samo kad se osvoji lopta pre protivničkog šuta na koš, posebno u prednjoj liniji. Dalje, opstrukcija igre, odnosno pravljenje velikog broja faulova („koliko god ličnih napravi-

mo, sudije neće svirati više od 30“), tako da se što manje igra tečno, kao i veliki broj lopti spuštenih, u napadu, u reket dominantnom centru (igra „na leđa“) – glavne su odlike ovog modela igre. Lično, više sam za košarku na veći broj poseda, sa više kontranapada, sa četiri igrača spolja i širinom napada, sa većoj individualnom slobodom pojedinaca (kontrolisanom, naravno), jer smatram da je ovo model u kome se mladi igrači brže i svestranije razvijaju. Kod nas, predvodnici takvog basketa, pre svega su kragujevački Radnički i vršački Hemofarm, pa i Mega Vizura i neki drugi, manje uspešni sastavi...

O samoj Superligi rekao bih ono što svi vidimo: veća ujednačenost timova, skok u kvalitetu, dosta mladih igrača na sve strane, polako se smanjuje razlika između srpsko i NLB ligaša. Primetna je čvršća, pa i odgovornija, igra regionalnih i evro učesnika u odbrani (na granici, a često i svih 40 minuta „u faulu“), što je posledica i načina suđenja i jačih protivnika... Ja lično imam utisak da bi se za samo dve godine mogla oformiti odlična liga Srbije od 12 timova, kojoj bih dodao nekoliko inovacija: dovesti broj utakmica na više od 40 a manje od 50, uvesti obavezu da uvek u sastavu bude barem jedan igrač koji je izašao iz juniora (iduće sezone, primera radi, momci rođeni 1993. godine, jer se najviše igrača upravo i „gubi“ na prelazu iz juniora u seniore), da meč traje četiri puta po 12 minuta (jer to je svakom treneru 40 minuta više za podelu upravo najmlađim) i slično. Ali, to je tema za neku drugu priliku... ●

Novi talas igrača

Košarkaška Superliga Srbije je za nama, posle više sezona maksimalno neizvesna jer je poslednje plasirani tim, Mega Vizura, imao tri lepe pobede (FMP, Metalac i Radnički), šta je koliko lane bilo nezamislivo. Slažem se da je taj kvalitet spušten „ka dole“, odnosno da su se, pre svega, Partizan, Hemofarm, Radnički i Crvena zvezda približili timovima koji nisu igrali u regionu, ali je pozitivno to što je nadošao talas mladih igrača, koji će vrlo brzo popuniti sve reprezentativne selekcije.

Prema očekivanju, prva tri mesta zauzeli su Partizan, Hemofarm i Radnički, dok su se FMP i Crvena zvezda samo zarotirali: crveno-belima ostaje godinu dana domaće lige za razmišljanje i konsolidaciju na svim nivoima... Beograd je i dalje dominantan kao epicentar srpskog basketu, sa čime lično nisam oduševljen, ali su se, pored vršaćkog Hemofarma koji stabilno figurira više od decenije, na košarkaškoj mapi stabilizovali Kragujevac i Valjevo, što raduje...

Što se trenera tiče, pored „starosedelaca“ (Miroslav Nikolić, Željko Lukajić, Milovan Stepandić, Aco Petrović) i mladog, ali trofejnog Vlade Vukoičića, znatno su svoj rejting podigli Vlade Jovanović, Marko Ičelić i Aleksandar Nikitović. Ne mogu da kažem da se, taktičko-tehnički, igralo nešto novo, što u evropskom basketu nije već viđeno, ali postoje neke linije zapažanja: najmanje poena primila su dva prvoplasirana sastava, Par-

tizan i Hemofarm, što je dokaz da, iako ima velikog pomaka u brzini napada, pre svega u većem broju poseda lopte, defanziva je ta koja niveliše plasman. Recimo, tim Crvene zvezde je najefikasniji, ali i prima ubedljivo najviše poena, što mu je sve zajedno donelo peto mesto. Primarne odbrane su, očekivano „čovjek na čoveka“, sa varijacijama kad je u pitanju stepen agresivnosti i deo terena na kome se to radi. Najveće razlike su bile u načinu odbrane od pik-en-rola, udvajanju centara, odbrani od izlaznih blokada za šutere, odnosno stepenu preuzimanja i načinu rotacije... Svi timovi su kao alternativne odbrane birali razne vrste zona, u „izvornom obliku“, ili uz kombinovane i višestruke (Mega, Radnički...)... Primetno je (golim okom i statistički) da se u napadu igralo brže, jer je malo timova koji nemaju više od 60 pokušaja šuta iz igre, dok se prošle sezone nijedan učesnik Superlige nije približio toj broju. Pored želje trenera da se igra više kontranapada, mladosti igrača uz koju ide trčanje, ali i nešto slabijih odbrana, ubrzanju igre najviše je doprinelo „pravilo 14 sekundi“. Zanimljivo je da se pomeranje linije za tri poena (50 santimetara) nije osetilo ni u broju pokušaja, ali ni – što je mnogo važnije – u preciznosti: procenat se kreće oko 35, samo izuzetni šuteri prelaze 40 odsto...

Od igrača bih istakao nekoliko mlađih koji se ozbiljno nameću trenerima seniorskih selekcija (Ivkoviću, Pavićeviću i Džikiću). Marko Čakarević (Radnički) za mene je, bez dileme, najbolji u Superligi. Radi se o momku koji pokriva pozicije tri i četiri, koji podjednako kvalitetno igra u oba smera, sa smislom za saradnju i asistenciju, odličnim šutem, mogućnošću da u defanzivi čuva sve, osim pozicije pet, fizički dominantnom... Pogled na statistiku sve ovo potvrđuje, još slobodna bacanja mora da podigne iznad 70 odsto... Na poziciji četiri takođe se oseća potreba za svežim snagama, a nalazim da je Savo Lešić (Crvena zvezda) momak na koga treba obratiti pažnju. Može da igra na obe centarske pozicije, daleko je najbolji skakač u napadu (inače mu je skok najjača strana), prošao dobru školu u mlađim kategorijama, snažan, sposoban za tandem igru centara, treba da radi na šutu za tri poena... Uvek su potrebni plejmejkeri, zato neće biti na odmet pomenuti Marka Ljubičića (Metalac), najkorisnijeg igrača doigravanja. Neobično, ali pozitivno je da je on najbolji odbrambeni skakač, a radi se o izvanrednom asistentu, momku koji razume igru, može kvalitetno da odgovori i odbrambenim zadacima... Slabija strana svakako je šut sa distance. Nemanja Nedović (Crvena zvezda) polako sazreva, s obzirom da se radi o momku izraženih individualnih sposobnosti: jak na lopti i u jedan na jedan, odličan u šutu, neobično skočan za svoju visinu. Ne znam da li odbrambene zadatke uvek ispunjava u potpunosti i čini se da protok lopte mora da bude brži, ali – radi se o dvadesetogodišnjaku! Svakako, iako nisu uvek igrali na najvišem nivou, treba iskontrolisati još tri spoljna igrača: Andriju Milutinovića (FMP), kao i Jeremića (Hemofarm) i Milosavljevića (Partizan), koji su već bili kod selektora Ivkovića... ●

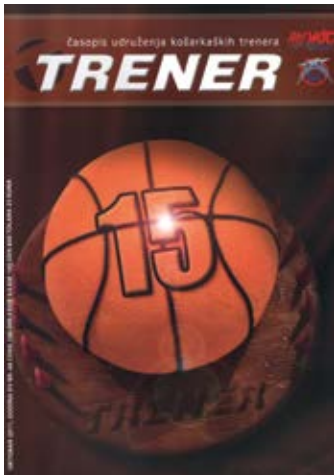

TRENER 65

Što se trenera tiče, pored „starosedelaca“ (Miroslav Nikolić, Željko Lukajić, Milovan Stepandić, Aco Petrović) i mladog, ali trofejnog Vlade Vukoičića, znatno su svoj rejting podigli Vlade Jovanović, Marko Ičelić i Aleksandar Nikitović. Ne mogu da kažem da se, taktičko-tehnički, igralo nešto novo, što u evropskom basketu nije već viđeno, ali postoje neke linije zapažanja

Srećno, pa videćemo?

TRENER 66

Košarkaška liga Srbije, kako ja to vidim, pošto je jako teško (da upotrebim najblaži izraz) iz nje otići rang više, trebalo bi da bude - razvojna liga, gde se mladi produkuju, igraju najtalentovaniji, da se gaji brža igra, poštuje potez više, asistencija, vic, finta, kontra... No, čini se da će se KLS pretvoriti u takmičenje starijih igrača (27 i više godina), dok ne nađu bolji angažman.

Posle polovično uspešnih, letnjih nastupa brojnih srpskih košarkaških reprezentacija, koje ipak nisu u prvi plan izbacile nijedno novo prezime, što je veća šteta nego ostati bez medalje, sledi start 18. uslovno rečeno, najkvalitetnijih domaćih timova u regionalnoj (4) i Košarkaškoj ligi Srbije (14). Šta realno očekivati od sezone 2011/12, a da na kraju ne budu svi „razočarani“?

Četvorka iz regiona (Partizan, Hemofarm, Radnički i Crvena zvezda Beograd) startuje sa relativno izmenjenim sastavima, ali velikim ambicijama. Naglašavam detalje kojih prošle sezone nije bilo: samo Partizan (Evroliga) predstavlja Srbiju u jednom od dva najjača kontinentalna takmičenja, što ne pamtim kada se desilo, a osnovni razlozi su jasni – pomanjkanje finansija, samim tim i kvaliteta (ili je, možda, obrnuto?). Dalje, poslednjih nekoliko godina naši timovi su zauzimali „dvoćifrena“ mesta na tabeli (Vojvodina, FMP, Crvena zvezda), što se, cenim, u započetoj sezoni neće desiti: timovi su prilično ojačani (osim Hemofarma) i svi imaju kvalitet da budu u gornjem delu tabele. Nazire se da će dno zauzeti neki od četiri (?) slovenačka sastava...

Srpski šampion, beogradski Partizan, pokušaće da nastavi petogodišnju vladavinu u ovom takmičenju. Trener Vlada Jovanović iskusniji je za godinu (i tri trofeja), sistem ostaje isti – strani igrači na poziciji pleja i „četvorke“. Silno su ojačani snažnim Pekovićem (privremeno) i Raduljicom, tako da će njihova prepoznatljiva igra na centre (na leđa, što bi se reklo) biti još izraženija. Mislim da će i nesuđeni reprezentativac Čakarević biti veoma ubojit na poziciji „tri“, a da će „starosedeoći“ dati puni doprinos. Na bekovskim mestima crno-beli imaju i četvoricu talentovanih igrača (Bogdanović, Jaramaz, Pešaković, Anđušić), od kojih će se, cenim, dvojica probiti u deset igrača koji se rotiraju u igri... Kragujevački Radnički nas, već treću sezonu, oduševljava modelom igre. Novo je da su tim oformili dva meseca ranije nego prethodne godine (što znači da su i finansije na putu stabilizacije), tako da će sam start dočekati spremni. Čini se da će tri faktora uticati da „napadnu“ poziciju broj dva: trofejni trener Miroslav Nikolić, verovatno najbolji plej koji igra u Srbiji – Miljan Pavković i – pet hiljada navijača u Jezeru! Malo li je... Crvena zvezda Beograd (u trenutku pisanja teksta) još nije definisala sastav, ali ima na klupi Svetislava Pešića, jednog od najboljih evropskih trenera, što je, samo po sebi, tera na najviše ambicije. Nedović, Milutinović, Lešić i ostali iz plejade mladih vide ovu godinu kao period konačne (reprezentativne) afirmacije. Uz pridobijanje navijača u Pioniru – biće ih teško dobiti na bilo kom terenu... Hemofarm će (kao i Radnički i CZB) igrati u ritmu jedne utakmice nedeljno, što će biti dobro za mlad sastav iskusnog Željka Lukajića. Čini se da će imati najviše problema na poziciji „jedan“, što i jeste najosetljivije mesto, ali ja ih ne bih otpisao, jer imaju dobar sastav (Jeremić, Šutalo, Savović, Maraš, Pantić...).

Košarkaška liga Srbije, kako ja to vidim, pošto je jako

teško (da upotrebim najblaži izraz) iz nje otići rang više, trebalo bi da bude – razvojna liga, gde se mladi produkuju, igraju najtalentovaniji, da se gaji brža igra, poštuje potez više, asistencija, vic, finta, kontra... No, čini se da će se KLS pretvoriti u takmičenje starijih igrača (27 i više godina), dok ne nađu bolji angažman. Naime, za taj tip igrača evropsko tržište maksimalno se sužava, tako da moraju ponovo tražiti domaća rešenja. Dalje, ideja je da se sadašnjih 14 KLS smanji za sezonu 2012/13. na 12 timova, što predviđa već krajem marta ispadanje barem tri tima iz prvoligaškog karavana. Posledično, da izbegnu poslednja tri mesta boriće se sedam timova, recimo, a isto toliko će svim silama želiti da bude među prvih četiri, koji igraju Superligu! Dalje, to znači da će se treneri (da bi sačuvali svoja ugrožena radna mesta) oslanjati na iskusnije momke – i radi boljeg plasmana i kao „alibi“ kod ljudi koji vode klubove... Nalazim da mladi moraju i mogu igrati u KLS, pre svega ukoliko se uradi nekoliko stvari: da liga i narednih sezona broji 14 klubova, a da samo poslednji ispada (može se modifikovati da pretposlednji i drugi u Prvoj B ligi igraju jedan meč, recimo), zatim da utakmica traje 48 minuta (svaka četvrtina po 12), uz obavezu držanja mladog igrača u igri, ili neki od sličnih modela... Inače, KLS je slabija nego prošle sezone za pojedine timove (nema FMP-a, Novi Sad i Vojvodina su se spojili, pitanje je koliki će kvalitet u kratkom vremenskom roku moći da daju Železničar iz Indije i Smederevo) i brojne igrače – desetak iz Železnika, Sinovec, Đuričić, Birčević, Lučić, Pešaković... No, košarka uvek donese neki novi kvalitet, pre svega igrački, tako da sam siguran da će se to desiti i ove sezone. Srećno svima. ●

Više entuzijazma – fanatizma čak

Sa kalendarskim krajem godine poklapa se i košarkaški završetak polusezone, tako da je to prilika za sumiranje rezultata. Ovoga puta pisao bih o trenerima u regionalnoj ABA i Košarkaškoj ligi Srbije, odnosno o stanju struke u osamnaest najkvalitetnijih klubova i Srbiji uopšte.

Prvo, primetan je priliv kvalitetnih, trofejnih trenera. To se pre svega odnosi na Svetislava Pešića (Crvena zvezda Beograd), Miroslava Nikolića (Radnički), Željka Lukajića (Hemofarm) i Vladu Jovanovića (Partizan). Uz nekolicinu kouča koji su osvajali seniorske trofeje a sada rade u klubovima KLS (Vlada Đurović, Boško Đokić, Vlada Vučković...) – vidno je da je trenerski kadar ojačan, što je i garancija dobrog rada, samim tim i priliva mladih igrača, a bogami i edukacije pomoćnih i trenera mlađih kategorija. Naravno, iskusniji treneri, pre svega, donose i nove košarkaške ideje, tehničke finese, taktičke novotarije i slično...

Drugo, na delu je grupa trenera koja je iza sebe već ostavila trag, što u radu sa mlađim kategorijama u klubovima ili reprezentacijama. Pre svega mislim na Raška Bojića iz Čačka, Miloša Pejića (Radnički FMP) koji je stasao u Kraljevu, Sinišu Matića (Vojvodina) koji je preko Zemuna stigao i zadržao se, kvalitetom, naravno, u Novom Sadu, Ivicu Mavrenskog (Inđija) koji se i kroz značajnu igračku karijeru spremao za trenerski posao, kao i Zorana Todorovića (Smederevo). Treće, primetan je i priliv novih imena, od kojih su neki neobično mladi: Zoran Milovanović preporo-

dio je kraljevačku Slogu, Dragan Nikolić vratio beogradski Radnički na basket-mapu, kao i Bojan Jovičić Pančevo, a tu je i najmlađi u prvoligaškom društvu – Miloš Obrenović iz Slobode (Užice). Dakle, oko četrdeset godina je razlike između najmlađeg i najstarijeg, što, opet, govori da ne treba brinuti za trenerski kadar, pogotovo kad znamo da i u inostranstvu živi i radi tridesetak veoma pouzdanih stručnjaka srednje generacije, uslovno rečeno (Pavićević, Trifunović, Džikić, Saša Obradović, Arsić, Karadžić, Lukić, Kesar, Petrović...), kao da je, nažalost, popriličan broj veoma dobrih stručnjaka bez posla.

Naravno, problema ima na sve strane: od toga da su šestorica kouča do ovog trenutka zamenjena, tako da ostaju bez egzistencije, do hladnih dvorana i malog broja termina za rad, uz nesigurnu finansijsku budućnost, pogotovo što ljudi iz klubova smanjuju godinu sa dvanaest na (njima isplativijih) sedam, maksimalno osam meseci. Problem je i samostalnost u radu, sa čime se teško izboriti, jer su apetiti roditelja, menadžera, članova uprava i finansijera raznog tipa – značajno porasli...

Dalje, čini se i da za trenerski kadar mora biti više mesta u Košarkaškom savezu, barem kada se radi u sektoru mlađih selekcija. Kao ilustracija: pozdravljam odluku da se Dejan Mijatović postavi za šefa mlađih selekcija, jer se radi o sistematičnom i pedagoški pouzdanom kouču, ali će uz njega biti dva bivša igrača (Dejan Bodiroga i Dragan Tarlać), u čiju stručnost ne sumnjam, pa nalazim da je bolje bilo da je taj kadrovski odnos 2:1 u korist trenera, recimo...

Samo na prvi pogled sa temom nema veze činjenica da će 17. marta 2012. godine, sa poslednjim kolom KLS, prestati sa radom deset klubova (takmičenje u Superligi nastavljaju četiri prvoplasirane ekipe), za koje se ne zna da li će (i kada) sprovesti treninge do početka oktobra. Samo osam timova Superlige može da kaže da će kvotom utakmica (više od četrdeset, plus dvadesetak kontrolnih i kup susreta) preći, po meni, brojku od 60 utakmica neophodnih za razvoj i napredak tima i mlađih igrača, a kroz to i trenera. Dalje, šta će posle 26 utakmica u regularnom delu, tokom aprila, maja i juna meseca raditi većina prvoligaša i svi B ligaši? Ukoliko bude minimuma novca i maksimuma dobre volje, moglo bi se odraditi (mlađi igrači, formiranje tima i modela igre) devedesetak treninga i desetak kontrolnih mečeva, dakle – više od sto pedeset sati košarke, što je nezamenljivo u godišnjem ciklusu u planu i programu svakog odgovornog trenera... Sve su to pitanja koja traže odgovor i ne smeju biti zapostavljena u odnosu na neka druga, jer se košarka u Srbiji, a njen kvalitet su stvarali treneri po manjim gradovima, diže iz baze...

Na kraju, što se tiče esnafa, potrebno je bolje strukovno povezivanje, više saradnje i tolerancije, maksimalan individualni napor i napredak i – ono što je umrlo odavno – mnogo više energije i entuzijazma, da ne kažem fanatizma u radu. ●

TRENER 67

Naravno, problema ima na sve strane: od toga da su šestorica kouča do ovog trenutka zamenjena, tako da ostaju bez egzistencije, do hladnih dvorana i malog broja termina za rad, uz nesigurnu finansijsku budućnost, pogotovo što ljudi iz klubova smanjuju godinu sa dvanaest na (njima isplativijih) sedam, maksimalno osam meseci. Problem je i samostalnost u radu, sa čime se teško izboriti, jer su apetiti roditelja, menadžera, članova uprava i finansijera raznog tipa – značajno porasli...

Bez straha od inovacija

TRENER 68

Izgubili smo previše talentovanih dečaka na prelasku iz omladinskog u seniorski sastav, jer se treneri (jureći rezultat pod pritiskom novca, otkaza i ljudi koji vode klubove) ne odlučuju da mlađe gurnu u vatru, kao da Kićanović, Dalipagić, Đorđević, Teodosić i ini nikad nisu imali osamnaest godina i na nekom meču - prvi put nastupili za seniore...

U stalnom kontaktu i priči sa kolegama trenerima i mislećim ljudima iz košarke, iskristalislalo se nekoliko stavki koje se tiču pravila igre, propozicija, sistema takmičenja, brige o mladim igračima i slično - tako da ću pokušati u ovom tekstu da iznesem par ideja, sa ciljem da se srpska košarka počne vidljivije kretati u „plus“ delu grafikona..

1. Opšte je mišljenje da je došlo vreme da se trajanje košarkaške utakmice, sa sadašnjih 40, produži na 48 minuta (svaka četvrtina po 12 minuta), iz nebrojeno razloga. Evo samo nekih: metodika treninga, zahtevi igre u defanzivi i ofanzivi su svakim danom sve sadržajni i obimniji, tako da je teško da bilo koji igrač provede na terenu više od 25 minuta i da ispunjava sve zadatke. Odnosno, sa današnjih „osam plus dva“, treba preći na „deset plus dva“ igrača koji se koriste tokom utakmice, što 240 (umesto dosadašnjih 200) minuta za raspodelu trenerima na dvanaest igrača i dozvoljava... Igra može biti agresivna i brza čitavim tokom, sa mnogo više poena nego do sada (da podsetim da je nedavno finale KRK u Nišu, između Partizana i Crvene zvezde Beograd, završeno sa mršavih 64:51 u korist crno-belih), samim tim aktraktivnija, privlačnija za publiku, pa i sponzore. Sve ovo će, nadam se, dovesti do novog talasa popularizacije basketu i dolaska mladih u klubove i škole, a ne odlaska u srodne igre sa loptom...

2. Nalazim da raspodela tajmauta (dva u prvom i tri u drugom poluvremenu) nije dobra, jer uslovljava trenera, a tok utakmice može biti sasvim drugačiji. Mnogo je celishodnije, da ne kažem pametnije, ostaviti na raspolaganju pet tajmauta, ali da se koriste po trenerovoj proceni (recimo, svih pet u poslednja tri minuta neizvesne utakmice). Ukoliko se trajanje meča produži na 48 minuta, treba dopustiti šest tajmauta...

3. Ništa dobro ne mislim o dva pravila, za koja sam siguran da samo izazivaju nervozu na terenu. Prvo je tzv. „foliranje“ primanja faula u napadu od odbrambenog igrača, za koje u ponovljenom slučaju ide tehnička greška. Mislim da će manje problema biti ako se sudije u tom slučaju odluče da (pet puta istom igraču, recimo) sviraju „samo“ ličnu grešku od odbrane, zašto bi tu išla teatralna tehnička (dva slobodna bacanja i lopta sa strane)... Drugi detalj su nespportske lične greške, kojih je sve više i koje često odlučuju mečeve, ali ja sam više protiv pravila da igrač koji napravi dve nespportske mora da napusti teren. Zašto, kad još uvek postoji „direktna“ isključujuća greška za teži foul? Ako igrač i njegov trener nalaze da je „dobro“ da on napravi pet nespportskih grešaka i da protivnički tim daruje sa deset slobodnih bacanja i dodatnih pet napada (potencijalno više od 20 poena) - ne treba ih sprečavati u tome!

4. Mislim da postoji niz situacija o čijim sankcijama treba razmisliti. Recimo, priznat koš i dodatno slobodno bacanje dovodi ponekad sve ljude koji prisustvuju utakmici u nedoumicu, kao i da li je foul bio na prvom koraku (koji može započeti na sedam metara od koša) ili ranije,

odnosno važi li koš postignut dve sekunde posle zvižduka i tako dalje... Da ne govorim o većitim nedoumicama: uspostaviti kriterijum suđenja faula u napadu, koraka (zašto su koraci svaki „direktan“ polazak u dribling?) - koji se neuobičajeno mnogo sviraju u KLS ove sezone, tri sekunde da ne pominjemo... Dalje, pojam „prednosti“ u basketu odavno je uveden (naročito prilikom otvaranja kontranapada), ali se selektivno koristi, tako da sam gledao da se u dve identične situacije - jednom pušta kontra, drugi put se svira nespportska, treći put obična lična sa zakašnjenjem itd...

5. Ima tu niz detaljčica o kojima ljudi treba da razmisle (da se katkad umešaju u svoj posao), a sve u cilju poboljšanja, ubrzanja i modernizacije igre, pre svega popularisanja kreacije nad opstrukcijom (jer ova druga u srpskom basketu dominira poslednjih dvadeset sezona)... Na primer, svi treneri žele da igrači koji sede na klupi aktivno učestvuju u praćenju toka igre (bodrenjem koje se povremeno iskazuje skakanjem do auta na neku kvalitetnu kontru, trojku ili zakucavanje, korisnim savetom ili komentarom), a ne da „spavaju“ - dok im to pravila onemogućavaju, preteći kaznama i slično...

Dakle, ovo su samo neke od ideja za razmišljanje, pre svega na višem nivou (svetske i evropske federacije i raznih komisija), ali postoji nešto što se može uraditi i kod nas, u srpskoj basket organizaciji, a ja to gledam ovako:

Prvo, treba dati na značaju Stručnom savetu KSS, koji je u negdašnjim vremenima bio inicijator svih pozitivnih novina. Ne treba se plašiti ničijeg znanja i iskustva, najmanje brojnih godina provedenih u košarci... Drugo, mislim da se mogu doneti odluke da, na nivou Srbije, utakmica traje 48 minuta, da se iz igre izlazi sa pet ličnih grešaka, da u sastavu moraju biti najmanje dva igrača koja su izašla iz juniorskog ranga, a da moraju ulaziti u igru. Jer, izgubili smo previše talentovanih dečaka na prelasku iz omladinskog u seniorski sastav, jer se treneri (jureći rezultat pod pritiskom novca, otkaza i ljudi koji vode klubove) ne odlučuju da mlađe gurnu u vatru, kao da Kićanović, Dalipagić, Đorđević, Teodosić i ini nikad nisu imali osamnaest godina i na nekom meču - prvi put nastupili za seniore...

Treće, moguće je domaći sistem takmičenja projektovati tako da svaki tim odigra oko 50 zvaničnih mečeva u osam i po meseci, jer mladi (igrači, timovi, treneri) samo tada mogu da napreduju, a ne u 26 utakmica od 6. oktobra jedne, do 17. marta naredne godine, recimo... ●

Povećan rejting trenera

Finale košarkaške Superlige Srbije, uporedo sa ostalim završnim takmičenjima u Evropi koja smo mogli da pratimo (Rusija, Grčka, posebno Španija), lepa su prilika za svođenje računa, poređenje modela igre i nalaženje puta za unapređenje domaćeg basketeta...

Prvo, primetno je ubrzanje igre većine timova (BKK Radnički, Vojvodina, Mega Vizura, Crvena zvezda...), odnosno model sa, recimo, 65 timskih šuteva iz igre, što je povećalo i efikasnost i dovelo da više timova postiže blizu 85 poena prosečno. Evo i statističkog (poželjnog) modela: ukoliko tim šutne 60 puta iz igre sa 50 odsto preciznosti (trojke 8 od 20, što je veoma dobrih 40%), od 20 iznuđenih slobodnih bacanja pogodi 16 (80 odsto, mada je problem nepreciznosti penala postao opšti i akutan, ne znam čime izazvan), uz desetak izgubljenih lopti, više od dvadeset ličnih grešaka (a da 16 dozvoljenih ličnih koje se ne kažnjavaju bacanjima budu „pametno“ iskorišćene) – stižemo do broja od 84 ubačena poena. To i publika, koja se u lepom broju vratila u dvorane, hoće i može da gleda, a ne kao – ne tako davno – igru na 64:51 recimo. Nažalost, prisutan je i dalje model „usporenja“ igre (opstrukcija, bez želje da tehnika i kreacija dominiraju, uz mnogo kontakata, prekida, sa više od 60 izmena, korišćenja dvanaest igrača češće u kratkim

intervalima), bez širine, sa obaveznim spuštanjem lopte na centre u svakom napadu. Moram da podsetim da je jugobasket prvi pre više od 35 godina izvukao centra iz reketa (Krešimir Ćosić), a da danas imamo ovu sliku: dva visoka igrača stalno u „tri sekunde“, krilni kao treći utrčava, najmanje osmorica ispod koša u napadačkim završnicama, što mora da dovede do „tuče i guranja“. Nisam u španskom prvenstvu, recimo, primetio previše kabastih i sporih centara, koji ni u odbrani ni u napadu ne izlaze iz reketa. Obrnuto...

Drugo, novost je koja raduje – povratak na igru bekova, jer su oni uvek i nosili košarku. Naime, Panatinaikos Željka Obradovića jako često u postavi ima tri (Kalates, Dijamantidis, Jasikevićijus) od četiri (Logan) raspoloživa plejmejкера, a i kod nas pojedini timovi igraju sa tri beka i niskim krilom. Kragujevački Radnički Miroslava Nikolića je u polufinalnoj seriji protiv Crvene zvezde na terenu često u istom momentu imao Pavkovića, Markovića i Bakića, dok je Svetislav Pešić odgovarao sa trojkom Bojan Popović, Radivojević (Nedović) i Milutinović. Ili, uobičajeno je da Mega Vizura Vlade Vukočića počne sa spoljnom linijom Miljenović, Milisavljević, Jaramaz... Šta donosi ova „igra bekova“: prvo bržu igru, jer sva tri spoljna igrača mogu da iniciraju (i istrče) kontranapad; zatim, smanjenje se broj grešaka i u tranziciji i u poziciji, jer se radi o tehnički obučenim akterima; treće, broj kreativnih ideja se triplira, jer svaki od njih ima svoj način rešavanja specifičnih napadačkih situacija; samim tim, izlazi se iz stereotipne šablon-igre koja ne daje novi kvalitet, još manje asove, a o publici i popularnosti košarke da i ne govorimo...

Uz „misleće“ igrače na poziciji četiri, samim tim i širinu u napadu, i srpski basket može ići u novom pravcu: smanjenje šablona, set-akcija i „pika“ do iznemoglosti u napadu, povećanje individualnih rešenja (što za sobom povlači bolju tehničko-taktičku obuku igrača) i „slobode“ u napadu. Odnosno – trebalo bi da u timu, samim tim, bude sve manje sporih, neinventivnih (da ne kažem neku težu reč) aktera, kojima su poslušnost i borbenost (koja se uglavnom ogleda u svim fazama odbrane, kao i trčanju i skoku, ali koja nije dovoljna u napadu – ne možeš da iskreiraš i pogodiš koš samo uz taj kvalitet) jedini atributi. Posledično, trebalo bi da promena načina treninga, filozofije igre i obuke igrača dovede do novih, mladih asova – nikako administrativne odluke, odnosno da mladi (recimo devetnaestogodišnjaci) po „nalogu“ moraju na parket. Na kraju, kvalitetom a ne godinom rođenja i u prošloj sezoni skrenuli su pažnju na sebe Miljenović, Jaramaz, Luković, Bojić, Petrović, Boltić, Mitrović, Dangubić, Gagić, Dimić, Đokić, Stojčić, Vujošević, Nedović, Lešić, Birčević, Bogdanović, Anđušić i mnogi drugi. Na kraju, zasluga i veći rejting stigao je njihove trenere: Miloša Pejića, Sinišu Matića, Dragana Nikolića – da pomenem samo one manje trofejne kouče. Dakle, problem i njegovo rešenje (kad je u pitanju sam način i fizija igre, odnosno basketeta koji se prezentuje na utakmicama) – samo je u rukama nas trenera, nikoga više... ●

TRENER 69-70

Moram da podsetim da je jugobasket prvi pre više od 35 godina izvukao centra iz reketa (Krešimir Ćosić), a da danas imamo ovu sliku: dva visoka igrača stalno u „tri sekunde“, krilni kao treći utrčava, najmanje osmorica ispod koša u napadačkim završnicama, što mora da dovede do „tuče i guranja“. Nisam u španskom prvenstvu, recimo, primetio previše kabastih i sporih centara, koji ni u odbrani ni u napadu ne izlaze iz reketa. Obrnuto...

Oseka asova

TRENER 71

Tri mlade selekcije Srbije plasmanom (sve do četvrtog mesta) sigurno obećavaju, tako da razumem kolegu Dejana Mijatovića kad govori o uspehu, nego me nešto drugo brine: nabrojte desetak imena momaka rođenih između 1992. i 1996. godine, recimo, za koje smatrate da će se probiti u evropski vrh, odnosno da će moći da dođu u Ivkovićeve ruke? Jako teško.

Pogled na aktuelni trenutak srpske košarke, pre svega sa igračkog i trenerskog aspekta, na startu sezone 2012/13, iz moje perspektive, izgleda ovako. Ako krenemo od seniorske reprezentacije Srbije, za pohvalu je svakako plasman na evropsko prvenstvo u Sloveniji naredne godine, a sve ostalo je problematično: odnos prema nacionalnom dresu, igra, kvalitet igrača (posebno kad se radi o brzini sa i bez lopte, skočnosti i agresiji na oba dela terena, a naročito defanzivnim zadacima), perspektiva (najmlađi igrač je Anđušić, rođen 1991. godine, dok u pojedinim selekcijama nastupaju momci tri godine mlađi). Dušan Ivković i ljudi kojima je to u opisu posla – imaju dvanaest meseci za analizu i promene, ali – igrači treniraju i igraju u matičnim klubovima, uglavnom inostranim, tako da na njihovoj tehničko-taktičkoj „doradi“ ne može mnogo da se utiče iz Beograda...

Tri mlade selekcije Srbije plasmanom (sve do četvrtog mesta) sigurno obećavaju, tako da razumem kolegu Dejana Mijatovića kad govori o uspehu, nego me nešto drugo brine: nabrojte desetak imena momaka rođenih između 1992. i 1996. godine, recimo, za koje smatrate da će se probiti u evropski vrh, odnosno da će moći da dođu u Ivkovićeve ruke? Jako teško. Ili, kako to da se seniorski način igre (nešto sporije, sa igrom na dominantnog centra, bez kontranapada, ideje, kreacije, individualnosti...) sprovodi sve do kadetskog uzrasta? Odnosno, da li je normalno da se u mlađim timovima postižu rezultati jedva do 70 datih poena? Nalazim da nije, iako je jasno da je problem u radu (posebno sa decom) do klubova i njihovih trenera, mnogo manje do Dušana Ivkovića i Dejana Mijatovića. Kad smo kod struke, možda bi u Košarkaškom savezu Srbije trebalo pojačati trenerski u odnosu na „administrativni“ kadar, ustanoviti adekvatan „model igre“, koji nikako ne sme biti isti kod seniora i kadeta, na primer...

Dolazim do klubova koji će nastupati u regionalnom, ABA takmičenju. Činjenica da samo dva prva tima na kraju sezone direktno igraju u Evroligi, rapidno je izmenila odnos prema ovom takmičenju, pošto su do sada garantovane predstavnike imali Srbija, Hrvatska i Slovenija, a sada se, hipotetički, može desiti da jedna zemlja ima više, a druga – nijednog predstavnika na najjačem kontinentalnom vašaru. Evidentno je da su i Partizan, Radnički iz Kragujevca i Crvena zvezda Beograd (uglavnom kupovinom) došli do veoma jakih sastava, koji će konkurisati za sam vrh regiona. Međutim, ima nijansiranih razlika. Jedini srpski šampion, beogradski Partizan, osim što je posle dve sezone vratio trofejnjog Duška Vujoševića na klupu, opredelio se za mlađi sastav i postepeno stvaranje moćnog kolektiva. Imaju u rosteru dosta mladih i juniorskih reprezentativaca i sa ovih prostora, što obećava... Kragujevački Radnički više ne kuburi sa novcem, to je moćan sastav sa nosiocima igre koji nemaju domaće pasoš. Očigledno da je iskusni Miroslav Nikolić procenio da je vreme (i jeste) za trofeje i izlazak na evropsku scenu... Najviše izmena doživela je Crvena zvezda Beo-

grad, od finansijske injekcije, promene na klupi (umesto Svetislava Pešića je mladi tandem Milivoje Lazić-Milan Gurović, koji debituje u seniorskim takmičenjima), do moćnog igračkog sastava, sa kojim se moraju napadati titule... Šta je problem (srpskog basketu kroz ova klubove): što od blizu trideset igrača koji će nositi igru – više od polovine čine stranci, ili igrači u „godinama“, odnosno što će naših omladinaca biti na terenu uglavnom u epizodnim ulogama, tipa „igraj odbranu i čuti“...

Dolazim do Košarkaške lige Srbije, koja se prošle sezone svojski izborila za status (ali u ovakvom obliku, sa četrnaest klubova) i pojačano interesovanje. Čini se da će se izdvojiti četvorka Vojvodina, Radnički FMP, Mega Vizura i Metalac (barem prema nagoveštenim sastavima), a da će ostali timovi biti u – deset posto razlike u kvalitetu. Sve obećava dobru košarku (treneri od integriteta, uglavnom iskusni sastavi) – ali na kvalitetu od kojeg nema produkcije ni za seniorsku reprezentaciju, ni za najbolje domaće ABA klubove, još manje za evropske! Sa izuzetkom Mega Vizure (koja sama ima više mladih, juniorskih i kadetskih reprezentativaca nego svi ostali takmaci skupa) – po potencijalu sve drugo je, manje-više, jalovo... U dobre vesti spada i činjenica da se zaustavilo „umiranje“ Hemofarma (sada Vršac), jednog od kolektiva koji je proizvodovao ogroman broj mladih igrača... Sve u svemu, biće to zanimljiva košarkaška sezona, a većina je shvatila poentu ovog teksta: gde je zapelo sa produkcijom asova (naravno, pre svega kod nas trenera), igrača prepoznatljivog, atipičnog stila, kojih posle Dejana Bodiroge skoro da i nema? ●

A entuzijazam?

Kalendarska 2012. godina, dok pišem ove redove, polako ističe, pa i sa košarkaškog aspekta. Vreme je za raznorazne analize i rekapitulacije, a ja bih iskoristio prostor u esnafskom časopisu da, kako i dolikuje, prozborim koju o - neveseloj situaciji sa trenerskim kadrom u srpskom basketu!

Možda se nekom čini da je prethodna odrednica prejaka, ali moj rezon je sledeći: malo ko se neće složiti sa dijagnozom ubrzane erozije domaće košarke na svim nivoima (seniorska reprezentacija u sekund do dvanaest obezbedila je učešće na evropskom prvenstvu u Sloveniji, dakle - jedva među dvadeset četiri tima; mladi se ugravaju među četiri repe u Evropi, ali je primetna oskudica juniša ekstra kvaliteta, sposobnih da osveže sastav Dušana Ivkovića, odmah Lučić i Nedović, kasnije Micić, Milutinov... - ali to je premalo za dizanje ka prvom kontinentalnom nivou, gde smo doskora bili. Tri domaća učesnika ABA regionalne lige kotiraju se visoko, ali zahvaljujući, uglavnom, kvalitetu desetak stranih igrača koji nose igru; Košarkaška liga Srbije jača „svakoga dana u svakom pogledu“, ali osim Mega Vizure i još jednog, dva sastava - uglavnom je poligon za igranje i egzistiranje basketasa u zrelih godinama koji neće dostići reprezentativne visine). Ako smo stanje na terenu apsolvirali, nalazim da smo mi treneri najviše krivi (i pored objektivnih teškoća, koje svi znamo, da ne diram u živu ranu) za faktičko stanje, onda logično dolazimo do saznanja da je odrednica „neveselo“ za situaciju sa basket kadrovima u Srbiji - prilično blaga...

Konkretnije: imamo grupu trenera koja se odmara

i uzima vazduh pred nove izazove u stranim klubovima (Dušan Ivković i Željko Obradović svojom voljom, donekle i Božidar Maljković, ali ne i dva Aleksandra, Džikić i Trifunović, kao ni desetak kouča čije ime nešto znači na našem kontinentu), na prste jedne ruke mogu se izbrojati oni koji se održavaju na površini u pedesetak zvučnih klubova (Svetislav Pešić od pre koju nedelju, Aco Petrović, Saša Obradović i još koji kolega), dok ostalima ostaju srpski klubovi (Miroslav Nikolić niz godina napreduje sa kragujevačkim Radničkim, Duško Vujošević je ponovo u starom jatru, posle dve sezone odsustva, Vlada Vukočić u Crvenoj zvezdi radi kvalitetno, ostali delaju u četrnaest klubova KLS, vrteći se ukруг i čekajući smenu ili „milost“ gazda koji odlučuju u svemu).

Još konkretnije, treneri mogu mnogo više da pruže u kompletnoj edukaciji (ljudsko-igračkoj) mladih, odnosno određenju njihovog životnog i košarkaškog puta, pre svega kroz model igre i ponašanja koji omogućava uzlet ka zvezdama: svakodnevni uporan trening uz vađenje reči „entuzijazam“ sa đubrišta, dvadesetak minuta igre na svakoj utakmici, uz forsiranje nešto brže igre (kontranapada), finte, vica, kreacije u odnosu na opstrukciju, slobode za kojim šutem više i ekstra pasom (da li je još uvek dozvoljeno dodavanje iza leđa?), asistencijom koja razlikuje asa od dobrog košarkaša i tako dalje... Na to i niz detalja ide da momci moraju biti obrazovani i vaspitani, da nose teško breme vrhunskog igrača... Za sve to treba da se stekne još puno uslova (sreće, recimo), ali to je zahtev koji mogu da ispune isključivo treneri koji poseduju košarkaško i šire znanje, koji imaju iskustvo i osećaj za pedagogiju, volju da na terenu ostaju satima (monaška posvećenost), a ne samo u terminima, kojima je bitan lični napredak bez obzira na godine, platu, rang takmičenja i slično... Zato nikako nisu trenerima primerene neke stvari, koje su vidljive golim okom: svađe kafanskog tipa po medijima, na konferencijama za štampu, zajedljivi komentari po sajtovima bez potpisa pravim imenom i prezimenom, više priče o košarci po kuloarima i kafićima sa menadžerima, gazdama i roditeljima, nego sa decom na terenu i slično, da ne govorim o stavu „šta on zna, ja to umem bolje, samo niko neće da me angažuje“ i slično. Treba voditi računa o ponašanju, odevanju, odnosu sa kolegama, jer imam utisak (možda varljiv?) da mi treneri, onedavno, spadamo u „ugroženu vrstu“...

Da zaključim ovu novogodišnju kolumnu, uz želju za puno zdravlja i uspeha svima, poznatim stvarima. Trenerska organizacija može, kao što je uvek i radila, da izvrši „selekciju“ mladih, talentovanih trenera i da na njih obrati posebnu pažnju - pomogne u izboru kluba, napredovanju u karijeri, školovanju (seminari, SAD, stažiranje kod naših kouča po Evropi...), oblikovanju po svim vrhunskim parametrima. Znam, problem novca je prisutan, ali mislim da je bio i ranije naglašen, pa smo bili bolji, usudujem se da kažem, i ljudi i treneri. Obrni-okreni, ipak je na svakom od nas, pojedinačno (barem 51 procenat) da razmišlja o sebi, karijeri i igri koja nas povezuje, odnosno SRPSKOJ KOŠARCI. ●

TRENER 72

Treneri mogu mnogo više da pruže u kompletnoj edukaciji (ljudsko-igračkoj) mladih, odnosno određenju njihovog životnog i košarkaškog puta, pre svega kroz model igre i ponašanja koji omogućava uzlet ka zvezdama: svakodnevni uporan trening uz vađenje reči „entuzijazam“ sa đubrišta, dvadesetak minuta igre na svakoj utakmici, uz forsiranje nešto brže igre finte, vica, kreacije, slobode za kojim šutem više i ekstra pasom, asistencijom koja razlikuje asa od dobrog košarkaša...

Kult treninga

TRENER 73

Konkretno, šta mi treneri možemo, „popraviti”. Neophodno je, pre svega, vratiti se TRENINGU, umesto skraćenih verbalno-kafansko-medijsko-menadžerskih varijanti. Jednostavno, košarka nije internet disciplina, koja se može polagati i predavati na daljinu, već se mnogo vremena mora provoditi na parketu. Kult treninga na visokom nivou, na primer, održava Duško Vujošević, sa stalnim ličnim napretkom, zato je toliko dugo u vrhu...

Čini se da je, gledano sa aspekta igre, srpska košarka na donjoj kvalitativnoj lestvici (naravno, ne i najnižoj), što potkrepljuju: tanušni rezultati poslednjih nekoliko sezona; pad kvaliteta klubova (osim Partizana) na međunarodnoj sceni; gašenje ili „prestrojavanje” nekad jakih kolektiva (Hemofarm, FMP...); konstantne svade (najblaže rečeno) čelnika crno i crveno-belih (svi bi ceo kolač samo za sebe), što je direktno (pro)uzrokovalo i sramne događaje na finalu Kupa Radivoja Koraća u Kragujevcu; oskudica i osipanje asova, kojih je ne tako davno po Evroligi bilo i blizu dvadeset; nedostatak jedinstvene domaće lige, što je čist plod animoziteta i nesloge (klupski i lični interesi i promocija enormno su iznad opštih, sportskih vrednosti) ne više od petnaestak ljudi koji dominiraju srpskim basketom; poremećene vrednosti u lancu gazda-trener-igrači-menadžeri-roditelji (naročito u mladim kategorijama) ... i još sijaset razloga. No, ne krijem da sam – po pitanju perspektive domaćeg basketu – ipak oprezni optimista, a evo i zašto...

Prvo, nije sporno da veoma talentovane dece ima na svakom koraku, ali selekcija mora biti sveobuhvatnija, manje po „burazerskoj” i klupsko-menadžerskoj, više po liniji perspektive i kvaliteta. Drugo, dolazi talas mladih, školovanih trenera (Udruženje košarkaških trenera, na sreću, nastaviće od ovog leta praksu slanja kouča na

„doškoloavanje” u Sjedinjene Američke Države), za koje se nadam da će insistirati u radu na fundamentima, osnovama košarke, tako da neće biti „sakatih” igrača, robota; da će poštovati individualni kvalitet momaka na svakoj poziciji, posebno bekova; da će insistirati na finti, vicu, asistenciji, a ne gasiti ih šablonom i nacrtanom akcijom; da će se opredeliti za „model igre” koji osim pokretljive odbrane, insistira na kontranapadu, brzjoj igri i rešenjima u situaciji „jedan na jedan”; da će Srbija ponovo imati šutere svetskog kova; da će tako prilagođen „model igre” napuniti dvorane, pa i sponzore osokoliti; da će posledično i rezultat doći, recimo sa generacijom dečaka rođenih 1994/95. godine...

Pošto pišem za Trener, logično je da se još malo zadržim u analizi trenutne strukovne situacije. Dakle, dobra vest je da je sve više odličnih igrača u trenerskim vodama (Dejan Milojević, Vlada Đokić, Oliver Popović, Zoran Milovanović, Miško Pejić, Vojkan Benčić...), a da su svoje igračko znanje dopunili i školskim. Nije dobro što na njihovom razvojnom putu stoji toliko prepreka, koje ih u startu destimulišu: neorganizovani klubovi, finansijski u blatu, sa poretkom gde su svi (osim ekonoma) „važniji” od prvog stratega, tako da se posao teško dobija, a jako lako gubi (menjali su trenere Crvena zvezda Beograd, Mega Vizura iz opravdanih razloga, BKK Radnički, Sloga, Jagodina, u Drugoj ligi vodeći klub na prvi poraz...). Razmisliti o tome da su Partizan za poslednjih dvanaest godina sa klupe vodili samo Duško Vujošević i Vlada Jovanović, dok je za sve uspehe kragujevačkog Radničkog zaslužan Miroslav Nikolić, odnosno – koliko je važno da jedan trener ostane najmanje četiri sezone u klubu (olimpijski ciklus), jer tek tada može da zaokruži „sistem”...

Konkretno, šta mi treneri možemo, osim navedenog detalja, „popraviti”. Neophodno je, pre svega, vratiti se TRENINGU, umesto skraćenih verbalno-kafansko-medijsko-menadžerskih varijanti. Jednostavno, košarka nije internet disciplina, koja se može polagati i predavati na daljinu, već se mnogo vremena mora provoditi na parketu. Kult treninga na visokom nivou, na primer, održava Duško Vujošević, sa stalnim ličnim napretkom, zato je toliko dugo u vrhu... Potrebno je vratiti, osim obrazovne, i vaspitnu dimenziju igračima, jer to sve manje dobijaju od roditelja i profesora (retko ko redovno i ide u školu) i još mnogo toga, što prevazilazi okvire ovog teksta...

Za kraj, evo još (poznatih?) ideja koje bi pospešile ozdravljenje domaćeg basketu, o kojima sam i ranije pisao, ali nije zgoreg pomenuti ih na jednom mestu: trajanje utakmice produžiti na 48 minuta (a „novih” 40 minuta u zbiru posvetiti mladim igračima), što domaći savez može uraditi; proširiti Košarkašku ligu Srbije na 18 timova, a razmisliti o potrebi Druge lige; urgentno pristupiti „debeogradizaciji” i oformljenju novih i „lečenju” nekad dičnih košarkaških centara; razmisliti šta sa „školama košarke”, koje su više „škole novca” i zabava tatinih mlodahovih sinova; uvući bivše igrače u basket (Bodirola, Tarlać, Tomašević, Radošević i ini) i tako stvoriti „kritičnu masu”, koja će ponovo Srbiju dovesti na basket-evropski put... ●

Optimizam i zabrinutost

Sezona 2012-13. pokazala je, barem što se mene tiče, da je srpska košarka zaustavila pad i da se nazire porast kvaliteta. Naime, treće i četvrto mesto u državi, posle zanimljive i kvalitetnije nego prošle godine Superlige, osvojila su dva tima iz Košarkaške lige Srbije, što je doskora bilo gotovo nezamislivo. Tako su Mega Vizura i Vojvodina dali potpuni legitimitet domaćem takmičenju i pokazali da bi zbirna domaća divizija (recimo od 16 timova) za dve-tri sezone ponovo digla kvalitet srpskog basketbola i medijski skrenula pažnju evropske javnosti na sebe. Ovako...

Podatak koji potkrepljuje gornje navode je i činjenica da se na širem spisku za seniorsku reprezentaciju Dušana Ivkovića našlo čak devet (bezmalo polovina) prezimena koja su se mogla gledati širom Srbije (Vasilije Micić, Bogdan Bogdanović, Nemanja Dangubić, Vladimir Lučić, Novica Veličković, Stefan Birčević, Raško Katić,

kim klubovima gotovo redovna pojava), preko Miroslava Nikolića, Vlade Vukočića, Siniše Matića, Vlade Đokića, Miška Pejića, Olivera Popovića, Raška Bojića... pa do „novih“ imena, kao što su Dejan Milojević (koji je, kao i u ulozi igrača, meteorski izbio u prvi plan), Marko Cvetković, Srđan Jeković, Milan Mitrović i plejada mladih kouča koji dolaze i traže svoju šansu kroz mesto pomoćnika, skauting, ili rad sa mladim kategorijama. Rečju, više sam zabrinut za formiranje profesionalne domaće lige i, donekle, način igre uz forsiranje mladih, dobro selektiranih dečaka, nego za znanje i kvalitet srpskih trenera...

Naravno, rad trenera najbolje se vidi na samim utakmicama, tako da se može pričati i o načinu igre, što nije nebitno, pre svega u poređenju sa najboljim evropskim klubovima, da ne kažem španskim... Tu stvari, da se ne lažemo, stoje osrednje, mršavo. Naime, čini mi se da se igra sporo, sa akcentom na defanzivu (čitaj „snazi, kontaktu“), gde se ponovo, u nešto većem obimu, čak i kao

Đorđe Gagić i Dejan Musli). Uopredite to sa prethodnim godinama i sve će biti kristalno jasno... Pored navedenih, kroz Superligu prošlo je još mnogo kvalitetnih igrača, na primer: Rakočević, Marjanović, Milosavljević, Milutinov, Simonović, Radivojević, Miljenović, Krstović, Avramović, Krstić, Marković, Zeković, Stojčić... Još bitnije od navedenog je da po srpskim gradovima (najviše u Mega Vizuri, u ostalim timovima znatno stidljivije) seniorsku košarku u značajnim ulogama počinju da igraju i momci od dvadeset godina i mlađi, što je zalag za budućnost i boljitak koji će brzo izaći na videlo...

Navedeno govori u prilog struci, odnosno da imamo i na domaćoj, a ne samo evropskoj sceni, lepezu veoma kvalitetnih trenera, koji rukovode procesom rada u svojim sredinama. Od dvojca Duško Vujošević-Velimir Gašić u Partizanu (veoma se retko na našim prostorima sreće slučaj da prvi trener za „pomoćnika“ odabere takođe iskusnog i proverenog kolegu, što je po američ-

primarne odbrane – pojavljuju „zone“. U napadu dominira „pik na hiljadu i jedan način“ (u ranom, pozicionom i završnici napada) i setovi napada sa više blokada. Dakle, sa malo kontranapada (za šta je potrebno: prvo, da trener želi da igra brzo, tako da trenira i, najvažnije, da fizički i intelektualno ima tako selektirane igrače, dakle – mlađe, brže, tehnički obučene da deluju u punoj brzini, ne u mestu) koji se oslanja na kreaciju i asistenciju, dakle dodavanja; odnosno, sputava se individualna sloboda na račun „timske“ igre, što usporava razvoj mladih igrača... Problem šuta i dalje je akutan (gotovo da nemamo nijednog „rasnog“ poentera sa distance, koji će od deset otvorenih pozicija pogoditi pet puta), a sada se – „ničim izazvan“ – pojavio i problem slobodnih bacanja – malo koji tim prelazi 70 odsto ubačenih lopti iza linije bacanja, što je – ako se zna da se većina utakmica i rešava tim šu-tem – baš zabrinjavajuće. Ali, to je tema za neko od mojih narednih javljanja... ●

TRENER 74-75

Više sam zabrinut za formiranje profesionalne domaće lige i, donekle, način igre uz forsiranje mladih, dobro selektiranih dečaka, nego za znanje i kvalitet srpskih trenera... Naravno, rad trenera najbolje se vidi na samim utakmicama, tako da se može pričati i o načinu igre, što nije nebitno, pre svega u poređenju sa najboljim evropskim klubovima, da ne kažem španskim... Tu stvari, da se ne lažemo, stoje osrednje, mršavo.

Ipak se (p)okreće!

TRENER 77

Saši Đorđeviću želim puno sreće, sa nadom da će oformiti respektabilan tim saradnika, koji će moći da prati trend savremenog basketu u seniorskoj, a posebno mlađim kategorijama. Još važnije - da će nečijom nebrigom, neznanjem ili sujetom 2007. godine ukinuti Stručni savet - reanimirati i staviti na čelo struke, normalno, uz saradnju ljudi iz Saveza...

Košarkaška 2013. godina na samom je kraju, a sezona 2013/14. na polovini je svoga puta, ali svakako je prilika za sumiranje dosad (ne)urađenog. Elem, šanse za podizanje srpskog basketu ka nekadašnjim or(l)ovskim visinama (ili barem zaustavljanje slobodnog pada) pojavile su se na nekoliko nivoa.

Prvi je svakako reprezentacija, kao stožer, sublimat kvaliteta, kao najbrži put da uspehom (čitaj medaljom) upiše hiljade dečaka u naš, umesto srodne sportove sa loptom (odbojku i rukomet). Sedmo mesto izabranika (sada već bivšeg) selektora Ivkovića na evropskom prvenstvu u Sloveniji lično ne mogu okarakterisati kao „veliki uspeh“, što se provlačilo po medijima, a još teže rečju „neuspeh“. Jednostavno, plasirali smo se na prvenstvo sveta, ostavili solidnu „sirovinsku“ podlogu mlađih igrača novom selektoru, kao i lepu polaznu osnovu. Međutim, (pre)daleko smo od medalje, od modela igre Francuske, recimo (u brzini igre napada i odbrane, u skoku, najdalje u ideji, vicu, kreaciji), ali to je tema za posebnu kolumnu...

Sa trenerske strane otvoren je prostor za novog nacionalnog kouča, koji će - koliko vidim - biti Saša Đorđević, u konkurenciji imenjaka Obradovića i Igora Kokoškova. Lično, nalazim da najveće iskustvo ima Saša Obradović, „školsku podlogu“ u Americi Kokoškov, a harizmu Đorđević. Mada, bio bih jako nezadovoljan ako bi u nekom kratkom vremenu pročitao da je trenerski najpoznatiji Obradović, Željko (53 godine) postao selektor, na primer, Grčke ili Turske! Saši Đorđeviću želim puno sreće, sa nadom da će oformiti respektabilan tim saradnika, koji će moći da prati trend savremenog basketu u seniorskoj, a posebno mlađim kategorijama. Još važnije - da će nečijom nebrigom, neznanjem ili sujetom 2007. godine ukinuti Stručni savet - reanimirati i staviti na čelo struke, normalno, uz saradnju ljudi iz Saveza...

Druga prilika za vraćanje osmeha basket zaljubljenika bilo je učešće Partizana i Crvene zvezde u Evroligi, zbog značaja takmičenja, punih hala, mogućnosti ekspresne afirmacije mlađih. Rezultatski nije baš najbolje ispalo (dok ovo pišem moguć je prolaz Partizana u drugi krug, ali to ne zavisi samo od njih), što ne brine toliko kao činjenica da i dalje vodeće role „glume“ strani igrači. Naime, selektor će imati vajde od već poznatih Bogdanovića, Milosavljevića, Milutinova, možda i oporavljenog Luke Mitrovića, Marjanovića. Posebno brine što poziciju pleja, krucijalnu u basketu, ne pokriva niko iz Srbije. Dakle, i ova prilika je kao i prethodna - „nešto između“, ni iskorišćena ni propala, što bi rekli seljaci „mož da bidne, al ne mora da znači“...

Treća prilika je afirmacija mlađih igrača, koja se poslednjih sezona provlači kroz klub Mega Vizuru i Košarkašku ligu Srbije. KLS treba pomoći da stane na noge, pre svega finansijski i van Beograda, pa se ne brinem mnogo za nova basket imena. Već sad su nagovestili svoj raskošni talenat: Novak (Vršac), Kutlešić (Slobo-

da), Bojić (Beograd), Jaramaz, Zagorac, Simović, Veljković, Simeunović (Smederevo), Čvorović, Đukanović, Dobrić, Gudurić, Kaplanović (FMP), Pot (Vojvodina)... Nalazim da je ova prilika i ponajbolje iskorišćena, ali ne i četvrta: afirmacija novih trenera, posebno (opet?) izvan Beograda. Sigurno su svoju (polu)šansu iskoristili Blagoje Ivić (Kosjerić), Milan Gurović (FMP) i Marko Cvetković (Konstantin). Svoj trojici je zajednički imenitelj „dobar do odličan“ igrački pedigree, što potvrđuje moju davnašnju tezu da - integralni trener se ne postaje samo iz knjige, kao što ni (samo) igračko znanje ne znači da se može biti uspešan na klupi...

Da zaključim, mislim da vidljivo zaustavljamo posrtanje, ali da se i dalje vozikamo „fićom“, čiji je poslednji auto proizveden 1985. godine, ako se ne varam. Srećna nova svim „zavisnicima“ od košarke...

P. S. *Kome se čini da ova kolumnica nije (obećani) nastavak prethodne, uočiće lako da se vara ukoliko pročita obe još jednom.* ●

Trener s velikim T

Pišući godinama kolumnu za esnafski časopis, koji brzo ide ka stotom broju, što je – koliko ja znam – nezabeleženo u Evropi, logično je da povremeno pravim osvrt na struku, odnosno nekakav presek stanja srpskih košarkaških trenera. Mislim da je sada trenutak upravo za to, pa evo delića razmišljanja, jer tema više-struko premašuje obim ovog teksta.

I dalje sam pri stavu da nije odlučujuće, ali da je jako dobro, ako se ovim našim poslom bave bivši igrači, ljudi koji iz prakse mogu neke stvari da kažu, posebno detalje kojih nema u knjigama, teoriji, a takvih je sve više, zato i opstajemo. Evo samo nekih imena i (posebno) prezimena, među kojima ima i negdašnjih reprezentativaca i trenera sa ozbiljnim igračkim karijerama: Željko i Saša Obradović, Svetislav Pešić, Aleksandar Đorđević, Milan Gurović, Dejan Milojević, Aleksandar Trifunović, Miloš Pejić, Oliver Popović, Vlada Đokić, Marko Cvetković, Žarko Vučurović i tako dalje...

Normalno, radi se sigurno i o ljudima koji moraju imati i mnogo drugih kvaliteta: znanje i permanentno usavršavanje, odnosno „posvećenost“ basketu, i ako ne volim taj izraz. Preciznije, košarka nije samo posao, mnogo više je način života. Dakle, potrebno je puno vremena provesti na terenu, a barem isto toliko u pripremi (dnevni, nedeljni...) planova i programa treninga, skautinga; u razgovoru sa trenerima i igračima, „monaškom“ razmišljanju o tome šta i kako dalje, gde se grešilo i u kom segmentu se, osim tehnike i taktike, može napredovati...

Ne treba zaboraviti još osobina koje kouč „mora“ posedovati. Ne može se „vladati“ i komandovati mladim ljudima ukoliko genski nemaš (ili nisi stekao) uz edukativnu i pedagoško-vaspitnu crtu, što znači: šire obrazovanje od usko košarkaškog, shvatanje problema mladih, ali i ljubav prema njima i zajednička želja da se uspe, osećaj za ono što se zove nagrada-kazna, dozirana komunikacija sa medijima, ljudima koji vode klubove, posebno navijačima; sa iskustvom i mogućnost da se stečeno znanje pretoči u knjigu ili konstantna (stručna) predavanja, pa i harizmu, osobine vođe, nešto čime igrače i ljude oko sebe možeš u pojedinim teškim situacijama na utakmicama da „ubediš“ da je logički nemoguće – trenutno moguće ostariti...

Šta od svega navedenog koji srpski trener nosi – zaključite sami. Postoji još jedan detalj, o kome nerado govorim, ali ovoga puta to je jako nužno: uticaj „beogradizacije“ na kvalitet i trenerski domet. Ako stavimo na papir pedesetak vodećih aktivnih trenera iz Srbije, videćete da mnogi rođenjem ne potiču iz glavnog grada, ali da su (u najmanje 80 odsto slučajeva) ime i karijeru napravili iz (ili preko) beogradskih košarkaških klubova. Ovo ne mora da bude konstatacija u pežorativnom smislu, samo želim da naglasim (pošto sam više radio van nego u Beogradu, pa znam), da šansu lakše dobijaju (kvalitetom, poznanstvima, poslušnošću do ulizištva, nepotizmom, „laktanjem“ i

praznom pričom...) mladi beogradski treneri i u klubovima i u reprezentativnim i drugim selekcijama. Zašto je to važno? Pa zato, ako taj „sistem“ vrednovanja vlada više decenija (a na snazi je), počinje da opada kvalitet stručnog rada u srpskoj košarki, samim tim produkcija igrača (pre svega asova), posledično i rezultat. Rečju – to je jedan od (naj)važnijih uzroka pada kvaliteta domaćeg basketu...

Umesto zaključka: imamo odlične trenere, kao i nadolazeći mladi talas. Moramo delati pažljiviju i obuhvatniju selekciju kouča i pratiti ih, „raditi“ na njima i usmeravati ih. Pritom mislim koliko na sadržaj njihovog ljudskog znanja i kvaliteta, toliko i na usmeravanje ka „modelu igre“ i onome šta i kako će učiti igrače (decu pre svega), na koji način se sada igra u Evropi, kao i predvideti pozitivne trendove... ●

TRENER 78

Košarka nije samo posao, mnogo više je način života. Dakle, potrebno je puno vremena provesti na terenu, a barem isto toliko u pripremi (dnevni, nedeljni...) planova i programa treninga, skautinga; u razgovoru sa trenerima i igračima, „monaškom“ razmišljanju o tome šta i kako dalje, gde se grešilo i u kom segmentu se, osim tehnike i taktike, može napredovati...

Zadržati košarkašku energiju

TRENER 79

Naime - ako se sagleda desetak parametara - klub „broj jedan” na ovom našem suženom podneblju svakako je Mega. Recimo, lepa ideja za (neku) narednu kolumnu je „triling” budućih asova - Jokić, Micić i Dangubić, čiji raskošan talenat odmah pada u oči, posle višegodišnje pauze. Jedan „savet” ljudima iz basketu - pričajte o lepoti igre, asovima, „mržnja” u dužem periodu nikome ništa dobro nije donela...

Dok pišem kolumnu igra se polufinale domaće Superlige uz nekoliko utisaka: interesovanje publike je sve manje, jer se u poslednje vreme nije pričalo o košarci, već o „glupostima” oko basketu (po principu - „ako si samo ti priseban, znači da nisi shvatio situaciju”); drugo, posebno posle čud(es)nog ispadanje iz Evrolige Partizana i Crvene zvezde - kvaliteta košarke je u blagom padu i, treće, raste strah dobronamernih pred projektovano finale crno i crveno-belih, jer se „destruktivni kapacitet” prilično uvećao u poslednje vreme, ali...

Dakle, može se uraditi delimična rekapitulacija sezone na izmaku, a počecu sa seniorskom selekcijom, bez obzira što joj tek predstoji takmičenje, jer je ona uvek bila nosilac kvaliteta. Saša Đorđević objavio je spisak od 29 kandidata za 12 mesta u timu, što može da „pije vodu”, samo mi nije jasno po kom kriterijumu će otpasti jedanaest „prezimenata”, jer 9. jula na prvi skup dolazi 18 igrača, a između neće biti treninga... No, selektor će imati važnijih stvari da reši tokom pedesetak dana priprema, kao: kako doći do adekvatnog „modela igre” (reprezentacija Španije svakako je „zvezda vodilja”) u koji će se uklopiti, primera radi, Teodosić i Bogdanović, ili Krstić i Jokić... Puno sreće igračima i stručnom štabu, jer nas „samo” oni mogu obradovati i dići vidno poljuljani međunarodni rejting...

Klupska košarka ispustila je veliku šansu: neće nas biti u najjačem evropskom takmičenju dogodine, netrpeljivost između dva „večita” beogradska kluba odavno je pala ispod civilizacijske granice; osim Bogdanovića ne vidim iz ta dva tima igrača koji će u reprezentaciji Srbije igrati više od dve četvrtine, a pritom ništa krucijalno novo na taktičkom planu nismo videli... Da ne bude sve tako „crno” pobrinuo se sastav Mega Vizure (igrači, ljudi koji vode klub i Dejan Milojević - jedino trenersko osveženje poslednje dve godine, koji - začudo - nije selektor nijedne od mlađih reprezentacija?!). Naime - ako se sagleda desetak parametara - klub „broj jedan” na ovom našem suženom podneblju svakako je Mega. Recimo, lepa ideja za (neku) narednu kolumnu je „triling” budućih asova - Jokić, Micić i Dangubić, čiji raskošan talenat odmah pada u oči, posle višegodišnje pauze. Jedan „savet” ljudima iz basketu - pričajte o lepoti igre, asovima, „mržnja” u dužem periodu nikome ništa dobro nije donela...

Ostali klubovi po Košarkaškoj ligi Srbije, koji treba da budu „nosioci kvaliteta”, više se bore sa finansijskom i opštom nemaštinom, iz koje izlazi i slabiji rad na svim nivoima, posebno nebriga za mlađe, sezona od sedam meseci, učestale promene trenera, „otvoreni” ugovori igrača, rečju - „basket-šibicarenje” a ne kvalitetna košarka... Naravno, još uvek ima kolektiva koji se drže osnovne odrednice - razigravanja talentovanih juniša - kao FMP, Vršac, Smederevo i još po koji sastav. Iz gore navedenog vidi se da ni situacija sa mlađim selekcijama nije mnogo bolja, posebno u „unutrašnjosti” (Mladost-Čačak, Nibak-Niš i par klubova vodi svoju bitku za kvalitet),

tako da je opšta, srednja ocena srpske klupske košarke prilično „mršava”, sa tendencijom slobodnog pada...

Što se tiče trenerskog „rukopisa”, može se naslutiti da prošle godine nije bio preterano inovativan: Partizan i Zvezda sa stranim akterima na važnim pozicijama, „zona” postaje primarna, a ne alternativna odbrana (što može biti korisno za rezultat, ali ne i za individualni razvoj igrača), dominiraju brzi šutevi za tri poena (više puta se iz igre šutne za tri, nego za dva poena), pik „na hiljadu načina” je svakodneвно na meniju i slično... Dakle, prostora da srpski basket izroni na površinu i krene ka negdašnjim visinama - ima, ali za to je potrebno mnogo više od notiranog u ovoj kolumni. Barem više rada i entuzijazma, manje ličnog i klupskog interesa, dužnog poštovanja igrača i trenera i stavljanje njih u glavne uloge, a ne kaskadera koji bi samo (bezimenom) trebali da u teškim scenama dubliraju „zvezde” ove igre. Da podsetim na vekovima potvrđivanu istinu - „ne možeš u isto vreme biti sve - i put, i konjanik i konj”... ●

Korist od srebra

Podvig seniorske selekcije Srbije, osvajanjem srebrne medalje na Svetskom kupu u Španiji, navodi na razmišljanje u nekoliko pravaca. Prvo: kako ne prokockati ovu (ne)očekivanu šansu, odnosno iskoristiti je i – održati Skupštinu KSS i postaviti adekvatne ljude na udarna mesta, „problem“ (ruko)vođenja Košarkaške lige Srbije rešiti (da ne smanjimo, oslabljujemo i degradiramo domaće takmičenje) i tako redom. Odnosno, potrebno je samo da dvadesetak ljudi koji trenutno „vode“ košarku dovedu međusobne odnose na stepen uljudnosti, stave srpski basket na prvo mesto, izađu sa odgovarajućom idejom i nađu najbolje rešenje. Da li je to moguće?

Drugo, igrači i Aleksandar Đorđević pokazali su „novi“ model – igre i ponašanja, međusobnih relacija sa puno pozitivne energije i osmeha, a samim tim i kako se treba odnositi prema reprezentativnom dresu. Treće,

košarka je dobila još jedno zvučno trenersko ime i tako nastavila Srpski kouč trend...

Ciljna grupa mojih pisanija upravo i jesu treneri, pa da pogledamo kakva je trenutna situacija, tačnije – zašto nije kako treba? Prvo, broj klubova, posebno kvalitetnih, u stalnom je opadanju. Poslednji primer su Kosjerić i Radnički iz Kragujevca. Nestala su sa scene dva od osam učesnika poslednje Superlige, što bi svugde, osim kod nas, bio alarm prvog stepena! Poseban problem je u kome je stanju danas basket u Kragujevcu, jer se radi o jednom od većih gradova, samim tim i stožera košarke: gde im se takmiče seniori, imaju li juniore u najjačoj ligi i tako dalje. Pored njih, Hemofarm i FMP su znatno oslabili (ili predali drugom klubu) svoje mlađe pogone, a radilo se poslednjih petnaestak godina o rasadniku mladih. Neko bolje potkovan statistički lako će utvrditi, recimo, koliko smo u Srbiji imali klubova 1994, a koliko 2014, brojem i kvantitetom, barem. Dalje, KLS karavan ove godine se igra sa 12 timova, niko neće ispasti iz lige, što znači da ljudi koji ih vode, u nedostatku novca, neće mnogo pažnje poklanjati plasmanu, a samim tim ni igračima i trenerima...

Poseban problem je naplata zarađenog (po sistemu, dobićeš novac „od nedelje, čim stane vetar“) i visina plata, ali više od svega boli ophođenje prema struci, odnosno živim, najčešće porodičnim ljudima. Pominjao sam već u kolumnama na koji (frapantan) način se sve gubio (pa i dobijao) posao košarkaškog trenera, koliko su, najčešće, nebitne reči – znanje, vaspitanje, moral, obrazovanje, inteligencija, pedagogija, iskustvo; da su – često – odlučujuće odrednice: apsolutna poslušnost „gazdama“, mali finansijski zahtevi, nepotizam i neograničena sreća... Navešću primer jednog mladog trenera, zove se Viktor Antić, koji je dobio otkaz u drugoligaškom timu pre starta prvenstva, posle svega tridesetak dana rada, dve trening utakmice, bez i jednog minuta vođenja tima na zvaničnom meču! Stvarno za Riplija. Pritom je kouč prošle sezone sa srpskoligašem Vivom izbio plasman u Drugu ligu sa nezapamćenim skorom – 26 pobeda iz isto toliko utakmica! Hoću da kažem da se moraju uvesti nekakva pravila i norme, nekakav sistem vrednosti. Kada sam, pre petnaestak godina, jednog od ljudi koji je rukovodio klubom pitao imaju li listu „skauting“ mladih trenera – nije ni znao šta ga pitam...

Naravno, stanje ni u našim, trenerskim redovima nije (niti može da bude u ovom okruženju) idealno. Maksimalno neloyalno otimamo posao jedan drugom, nedovoljno radimo na svom i usavršavanju igrača, samoreklamerstvo, verbalni egzibicionizam i udvorištvo postali su zaštitni znak struke barem većim delom. Znam, za ovih 37 sezona trenerskog poziva, da je uporan rad na parketu pre svih ostalih „pomoćnih“ stvari. Baš zato, zbog „ne sjajne“ situacije – želim sve najbolje kolegama i svim učesnicima košarke u novoj sezoni... ●

TRENER 80-81

Igrači i Aleksandar Đorđević pokazali su „novi“ model – igre i ponašanja, međusobnih relacija sa puno pozitivne energije i osmeha, a samim tim i kako se treba odnositi prema reprezentativnom dresu. Košarka je dobila još jedno zvučno trenersko ime i tako nastavila Srpski kouč trend...

Odumire li trenerski zanat...

TRENER 82

Izbor klupskih trenera na svim nivoima ne ide po zanatsko-pedagoško-intelektualnim kvalitetima - nego po nepotizmu, stranačkoj pripadnosti, poslušnosti, „jeftinoći“ i moralno-političkoj podobnosti. Normalno, posledično, takva selekcija trenera dovodi do naglog pada kvaliteta trenaznog procesa, a samim tim igrača i rezultata po svim šavovima i na svim nivoima.

Svoju poslednju kolumnu koju pišem u kalendarskoj 2014. godini posvetiću srpskim košarkaškim trenerima, odnosno stanju i problemima esnafa, jer sve to prenosi-mo i u 2015. godinu. Jedino „novo“ ime na klupi koje se meteorski probilo u vrh je, naravno, Aleksandar Đorđević, selektor reprezentacije, osvaja-njem srebrne medalje na Svetskom kupu u Španiji. Za njega je to, donekle, i bilo očekivano, jer je u igračkim danima, na terenu, pokazivao istančan trenerski nerv, osobine lidera koji u sekundi nalazi najbolja rešenja. Sada je prezentovao i pedagošku zrelost, što mu sa 47 godina života i priliči... Igor Kokoškov je na Beograd-skoj klinici pažljivim slušaocima predočio samo deo ogromnog znanja i potencijala, kao i Zoran Lukić (i na terenu, sa Nižnim i Banvitom), dok je Kića Rajković u Poljskoj napravio najkrupniji lični iskorak. U ABA i KLS nadmetanju potvrdila su se tri bivša vrsna igrača, sa-da i na klupi – Dejan Milojević, Marko Cvetković i Milan Gurović...

Moje mišljenje je da je trenerski poziv, pre svega – zanat, koji u pojedinim, retkim slučajevima, prelazi na ne-ki viši nivo, ka spoju nauke i umetnosti. Hteo bih, shod-no rečenom, da objasnim tezu iz naslova – zašto nalazim da je ovaj prelepi zanat na srpskom arealu u odumiranju (kao i opančarski, limarski, bravarski i mnogi drugi), od-nosno – da dolazi vreme (ako se neke stvari urgentno ne dovedu u red) kada će mladi ljudi bežati iz basketa u neku drugu branšu. Prvo, lako se može utvrditi da je broj klubova u Srbiji u naglom opadanju, bilo da se ra-di o gašenju (kragujevački Radnički, Crnokosa, Novi Sad, Radnički NS...), ili padu u rangu, kvalitetu rada sa mlađim kategorijama (Hemofarm-Vršac, FMP...), što za sobom povlači smanjenje broja kouč-radnih mesta...

Drugo, naravno da je to metastaziralo pre svega zbog hroničnog nedostatka novca, a možda još više zbog čudne raspodele raspoloživog dela finansija, pa se dešava da treneri u domaćoj najjačoj ligi – imaju pla-te kao da rade u kiosku u predgrađu, ali zato – od obećanih osam retko dobiju više od četiri-pet plata (mada godina i dalje ima dvanaest meseci, ako se ne varam), pa problem završava po sudovima, medijima i sličnom „žutilu“...

Treće, problem produbljuju i nagomilane škole košarke, jer se deca primaju po kvantitativnom, principu masovnosti („samo neka dete uredno plaća članarinu, ako je malo bucmastije“), a što se tiče selekcije po ta-lentu, kvalitetu – više se treneri brinu o „selekciji“ radnih mesta i primanja roditelja, posebno očeva...

Četvrto (ali po važnosti sigurno na nekom višem mestu), odavno se produbio problem, jer trenerima se „oduzima“ deo posla, pa se neretko pretvaraju u „kou-če-administratore“, koji ispunjavaju želje ljudi iz uprava, menadžera, ili imućnih roditelja. Naime, samozvane „ga-zde“ iz sujete, kvaziznanja i nedostatka igračkog rejtinga – žarko žele da oni selektiraju tim, daju mišljenje (lično ili telefonom) o pojedincima i taktici, odrede minutažu

i slično. Tu dodatni haos prave i menadžeri, koji su uvek u upravi pojedinih klubova, ali oni u želji za brzim obr-tom novca nameću trenerima svoja pravila: neko „mora“ da igra 25 minuta, recimo, sugeriše se pulenima iz svo-je agencije da „igraju za sebe“ (skoro sam čuo novu me-nadžersku sintagmu – „ko dodaje – taj se ne prodaje“), što precizno znači – ne troši se mnogo u odbrani, šutni svaku loptu, pusti asistencije i slične mudrosrije, misli o personalnoj statistici...

Peto, izbor klupskih trenera na svim nivoima ne ide po zanatsko-pedagoško-intelektualnim kvalitetima – nego po nepotizmu, stranačkoj pripadnosti, poslušno-sti, „jeftinoći“ i moralno-političkoj podobnosti. Normal-no, posledično, takva selekcija trenera dovodi do naglog pada kvaliteta trenaznog procesa, a samim tim igrača i rezultata po svim šavovima i na svim nivoima. Ovim va-žećim metodom, košarkaška srpska kula, koja se gradi-la više od pola veka, srušiće se koliko do 2020. godine... Poslednje (mada je problem kompleksniji nego što sam ga ja naveo), za ovo stanje struke najviše, barem 51 od-sto smo mi treneri krivi, o čemu sam pisao u prethodnim tekstovima. No, od kukanja i viška pesimizma nema vaj-de, pa bih pozeleo, u 2015. godini, svim ljudima kojima je basket u krvi, posebno kolegama – dobro zdravlje, puno sreće i vrhunskih rezultata... ●

Lično ispred opšteg

Vest koja me je maksimalno oneraspoložila pred pisanje ovog teksta je - podrška ABA ligi svih šesnaest naših najboljih klubova (četiri učesnika regionalne i dvanaest Košarkaške lige Srbije), jer to (za „pismene“ ljude) znači veoma izvestan, dalji slobodan pad srpskog basketu u jendek, crnu rupu bez dna! Pokušaću da obrazložim zašto dumam da je „vreme Jadranske prošlo, a Jedinственe srpske lige došlo“...

ABA liga, nizom (nehotičnih?) gafova izgubila je veći deo motiva i ideja prvobitnog, osnivačkog paketa i svela se - na privatni profit. Ne tako davno iz regiona su značajnu ulogu u Evroligi igrala tri predstavnika - Partizan, Cibona i Olimpija, a sada je broj učesnika smanjen na dva (Zvezda i Cedevita), uz tendenciju basket marginalizovanja balkanskog prostora. Recimo, u sezoni 2004/05, pre svega deset godina, u Jadranskoj ligi nastupalo je sledećih šesnaest ekipa: Olimpija, Helios, Laško, Slovan (Slovenija), Cibona, Zadar, Zagreb, Split, Šibenik (Hrvatska), Bosna, Široki (Bosna i Hercegovina), Crvena zvezda, Partizan, Hemofarm, FMP (Srbija) i Budućnost (Crna Gora). Lako je prebrojati da ih je danas u ABA regionu aktivno svega šest (od kojih Cibona, Olimpija i Zadar nisu ni blizu tadašnjeg kvaliteta), dok ostalih deset klubova - ili se „ispisalo“ ili tavori.

Dalje, nekada je Jadranska bila poligon za fabrikanje mladih igrača, jer je bilo manje stranaca, više interesovanja klubova i trenera za „perspektive domaćeg basketu“, ne i više novca. Ne tako davno kroz vodeća tri srpska kluba prošlo je tokom sezone bezmalo dvadeset stranih igrača, uz najvažnije uloge, najveću minutažu i parice - podrazumeva se... Naravno, uz vidan pad kvaliteta postojeće ABA lige, ne treba zaboraviti ni druge „argumente“ koji jasno govore protiv nje: toplo podržavam ulazak makedonskog predstavnika, MZT-a iz Skoplja (jer se to uklapa u prvobitnu ideju Jadranske kao naslednice basket lige SFRJ), ali nikako i eksperimente sa učešćem Makabija, Nimburka, Solnoka, Levskog, sutra austrijskog, rumunskog, grčkog ili bilo kog tima. Dalje, tokom sezone su menjana pravila, propozicije o tome kako se popunjava Evroliga (pitajte ljude iz Igokee za dodatne informacije), što je neozbiljno, u najmanju ruku; već drugu sezonu zaredom barem jedna utakmica se ne odigra, već se registruje službenim rezultatom, da ne ulazim u „taktiku suđenja“, delegiranje istih, podelu vlasničkih procenata, finansija uopšte, povlačenja ekipa sa terena, tuče, kažnjavanja, broj gledalaca...

Za isto to vreme, dakle poslednjih desetak godina, Košarkaška liga Srbije se od „projektovanog“ poligona za razigravanje mladih, pre svega reprezentativnih igrača, pretvorila u „nešto“ drugo, neprepoznatljivo: dvanaest umesto četrnaest učesnika, eldorado za „razigravanje“ osrednjih i starijih igrača (kojima je klađenje pre treninga i pobeđe, pa pojedinci ono KLS prevode u „Kladioničarska liga Srbije“), bez ispadanja iz lige, samim tim bez tabelarne draži, bez publike, sa trenerima koji sve manje provode vreme na parketu; naravno, gro problema proizilazi iz činjenice da Savez ne vodi KLS ligu, već Udruženje klubova (ili kako već), čitaj - „pojedinaac ili grupa ljudi, koji su zapišali košarku kao svoju teritoriju, prćiju“...

Prostor mi ne dozvoljava da dalje apsolviram, pa da zaključim, taksativno, da bi se izlečio „rak svih organa“, od koga boluje srpski basket, nužno je: osnivanje domaće jake lige, uz vodeću ulogu Košarkaškog saveza Srbije; liga da broji najmanje 18 timova, čime bi se broj utakmica za razvoj mladih, sa sadašnjih tridesetak (uz kup i prijateljske mečeve) popeo na podnošljivih pedesetak; potrebno je naći sponzore da se svim učesnicima plate putovanja i sudije, ostalo će klubovi - jer će interesovanje publike, grada, sponzora - biti veće, jer su tu i Partizan i Crvena zvezda, recimo; samim tim produžiće se sezona od početka avgusta do pred kraj juna, pa će i nama trenerima biti bolje: Trener će se, vremenom, opet pisati sa velikim „T“, biće potrebno četrdesetak osvedočenih kouča, imaće ko da radi sa mlađim selekcijama, nalazim da se (novim kursom) srpska košarka može vratiti ozdravljenju - za najviše četiri godine. Najvažnije: nisam rekao ništa epohalno, navedeno dosta ljudi zna bolje od mene, ali je uvek nešto nedostajalo, a evo i šta: kod jako malo od stotina bitnih likova je srpska košarka ispred ličnog i klupskog interesa... ●

TRENER 83

Da bi se izlečio „rak svih organa“, od koga boluje srpski basket, nužno je: osnivanje domaće jake lige, uz vodeću ulogu Košarkaškog saveza Srbije. Trener će se, vremenom, opet pisati sa velikim „T“, biće potrebno četrdesetak osvedočenih kouča, imaće ko da radi sa mlađim selekcijama, nalazim da se (novim kursom) srpska košarka može vratiti ozdravljenju - za najviše četiri godine.

Biti trener

TRENER 84-85

Sa trenerske strane, dumam, ponestaje radnih navika, entuzijazma (koji ne zavisi, nikada nije i u budućnosti neće zavisi od količine, mase novca), želje za postupnim, logičnim napredovanjem kroz kompletan kouč-proces (mlađe kategorije, skauting, specijalista za individualni rad, pomoćni trener, prvi trener, koordinator, savetnik), a sve više se potežu rođačke (nepotizam), burazersko-partijske i botovsko-navijačke varijante dolaska do posla, (čitaj - isključivo kouča seniorskog tima).

Još jedna košarkaška sezona je za nama, pa je najlogičnije da na ovom mestu osvetlim proteklu godinu sa trenerske strane. Prvo da kažem da se gro toga promenilo u novom veku: školovanje i edukacija su olakšani (nekoliko akademija i viših škola samo u Srbiji), obilje materijala u svim vidovima (elektronski, knjige i časopisi, ce-de varijante...), dostupnost basketu na internetu je neograničena, prenose se na televiziji svi važniji mečevi u Evropi, pa i svetu; predavanja i kampovi svakog leta, vidna mogućnost stažiranja, ali je – lična inicijativa i ono što svaki kouč nosi u sebi – i dalje daleko najvažnija.

Drugo, potencijalno ima više „radnih mesta“, kad se pobroje i škole košarke i klubovi, posebno sa uvođenjem „skauting sektora“, jer su i stručni štabovi bogatiji bar za jednog trenera. Nekada su dvorane i termini za trening klubova bili problem, danas bezmalo svako mesto ima barem dva-tri terena regularnih dimenzija (28x15 metara). Sklon sam da kažem da i novca za sport, samim tim i basket, ima više – samo je pitanje kako je raspoređen i tako dalje, da ne ulazim u sektor koji ne poznajem dovoljno...

Posledično pitanje: znači li to da je, osim kvantiteta, trenerska branša i kvalitetnija nego negda? Mislim da ne, jer se uvećao broj problema u našem poslu. Sa trenerske strane, dumam, ponestaje radnih navika, entuzijazma (koji ne zavisi, nikada nije i u budućnosti neće zavisi od količine, mase novca), želje za postupnim, logičnim napredovanjem kroz kompletan kouč-proces (mlađe kategorije, skauting, specijalista za individualni rad, pomoćni trener, prvi trener, koordinator, savetnik), a sve više se potežu rođačke (nepotizam), burazersko-partijske i botovsko-navijačke varijante dolaska do posla, (čitaj – isključivo kouča seniorskog tima). Naravno, nije to samo zbog novovremenske kraljice „mala bara, mnogo krokodila“...

Objektivno, problemi se multiplikuju: negda si mogao do „trenerskog ugleda“ stići kroz većinu srpskih klubova, najmanje Partizana i Crvene zvezde. U Beogradu rasadnik tog kadra bio je Radnički sa Crvenog krsta (Slobodan i Dušan Ivković), Ranko Žeravica, Bata Đorđević, Čiga Vasojević, pa čuveni Pljaka, Bora Cenić i mnogi drugi, sve do Žareta Vučurovića), OKK Beograd (Bora Stanković, Rajačić...), ali se „ime“ moglo steći i diljem Srbije – Kime Bogojević (Kraljevo), Prevo Vučićević, Conja Koprivica (Čačak, ali je tamo dve sezone radio i najbolji od najboljih – Aleksandar Nikolić), Luka Stančić, Zoran Kovačević (Valjevo), Milovan Stepančić (Šabac), Željko Gagić (Bor), Špile Tometić (Leskovac), Boban Janković (Užice), Jovo Malešević (Novi Sad), Goran Miljković (Subotica)... Danas je to nešto drugačije, ili – sve se svelo na Beograd, pre svega jer se klubovi po unutrašnjosti naše lepe zemlje gase ili debelo tavore, a osnovno je – (smišljeno?) uništenje srpske lige, marginalizovanje ekstremnog karaktera. Bez rada u Partizanu ili Crvenoj zvezdi teško se „napreduje“: u jednom ili oba ova kluba radili su Dušan Ivković, Željko

Obrovčić, Duško Vujošević, Vlada Đurović, Miroslav Nikolić, Željko Lukajić, Darko Ruso, Vlada Vukojičić, Jovica Antonić... S druge strane (ili upravo zbog toga) sve više kouča gradi imidž prvenstveno van Srbije (Aleksandar Đorđević, Saša Obrovčić, Igor Kokoškov, Zoran Lukić, nedavno preminuli Dado Arnautović...), malo je i onih koji se probijaju van „većitih“ (Dejan Milojević, Vlada Đokić, Marko Cvetković, Oliver Popović)...

Dakle, da ne lamentiram nepotrebno: struka je u krizi, ali se „žilavo“ odupire svim modernizmima koje donosi vreme, od kojih nisam pomenuo najopasniji: oduzimanje najmanje pedeset odsto „nadležnosti“ trenerima od strane ljudi iz uprava, menadžera, „biznismena“ i roditelja (oni selektuju tim pre i tokom sezone, određuju minutažu igračima, menjaju taktiku tokom samog meča, posebno u poluvremenu, medijski se maksimalno eksponiraju, oni su veće „zvezde“ od trenera), tako da se današnji srpski trener pretvara u čipovanog polu-robotu. Zato me i raduje što su protekle sezone uspehom na sebe skrenula pažnju i dvojica Dušana – Alimpijević u novosadskoj Vojvodini i Gvozdić u Vršcu... ●

Ponovo radi bioskop

Kad ovaj broj časopisa „Trener“ izađe na videlo, klupska „domaća“ takmičenja će početi, a reprezentativna letnja događanja – barem što se Srbije tiče – biće uveliko (pre)izanalizirana. Ukratko da iznesem i svoje gledište: ženska seniorska reprezentacija Marine Maljković i mlada muška (U-20) Vlade Đokića, kao vladari evropskog basketbola – čista „desetka; muška seniorska selekcija Aleksandra Đorđevića ispunila je polazni zadatak (obezbeđene olimpijske kvalifikacije), četvrto mesto u jakoj konkurenciji zaslužuje ocenu „osam“; ostali – kadetski i juniorski sastavi – hmmm, zahtevaju opsežnu i sveobuhvatnu analizu u traženju pravog puta, jer su oni srž domaćeg basketbola za narednih deset do petnaest godina. Tačnije, tu cvetaju neke biljke, ali je malo ruža, ili se ne vide od trave i korova...

Osnovno, barem po rangu najjače takmičenje u kome učestvuju četiri srpska tima (Crvena zvezda, Partizan, Metalac i Mega Leks) je ABA liga, oko koje se digla prilična bura – ispostavilo se u čaši vode. Naime, ponovo smo lagano „izvarani“, jer ne vidim boljitak: moguće da je vlasnička struktura promenjena u korist klubova, tačno je da sada učestvuju isključivo timovi sa prostora nekadašnje Jugoslavije, ali gledam i nešto „staro“: skoro sva „sidraška“ prezimena iz 2001. godine i dalje su na okupu, liga nije smanjena na dvanaest timova (zbog ljubljanske Olimpije?), kvalitet neće biti podignut na nekadašnje visine (teško će to postići novajlije – nikšićka Sutjeska i slovenački Tajfun, da ne pominjemo muke Partizana i većine drugih sastava); ne slutim ni posećenost mečeva na nivou „gužve“ ili „karte više“ (to ne ide uz pad kvaliteta), samim tim ni zamašne finansije. Rečju – sva „domaća“ takmičenja, pa i srpsko i dalje neće ići ka „gore“, već ka „dole“, u podzemlje. Što se tiče „veće regularnosti“, ona je već prekršena kalendarom – teško da je regularno (i za divljenje) da se u deset dana (od 01. do 10. oktobra) odigra pet kola, to je prebrzo i za NBA karavan. Mada – to su podržali (digli rukice „za“) naši klubovi, znači da su saglasni, zašto bih ja sad podizao prašinu?

Dakle, osim valjevskog Metalca, koji je pronašao pravu meru svog učešća u Jadranskoj (moja „zamerka“ su mlađe kategorije, jer je u prošlogodišnjem timu „jedin“ Valjevac bio trener Đokić), ostali imaju svojih problema. Crvena zvezda će kvalitetom teško nadoknaditi odsustvo Vilijamsa, Dženkinsa, Blažiča, Kalinića i Marjanovića, ali će sa novim strancima (opravdam njihovo prisustvo u pristojnom broju samo kada se igra Evroliga) biti konkurentna, barem u prvom krugu takmičenja. Ali, opet se postavlja pitanje gde će se razigrati oni silni juniorski i mladi reprezentativci iz redova novog srpskog šampiona? Partizan je većinu zabrinuo (neke i obradovao?) „brzinom propadanja“ posle trinaestogodišnje vladavine. Na trenerskom obzorju pojavila su se nova, crno-bela imena – Božić, Kecman i Avdalović, za sada je sastav baaaš skroman (pa i ambicije?), moj predlog je – pojačati omladinsku i juniorsku školu, pre svega u pružanju seniorske šanse tim momcima, što se do sada nije

tako često dešavalo... Konačno, Mega Leks je tako i zamišljen klub da odlaze najbolji iz pogona (Jokić, Miljenović...), ali sada ima i mladih igrača iz drugih država, što se ne uklapa u moj način razmišljanja, jer mi je pred očima pre preporod srpskog basketbola nego novci...

Konačno, Košarkaška liga Srbije, koju niko pomenio nije od 1. aprila (možda neke institucije koje se zanimaju za „klađenje“), a koja će ponovo imati četrnaest učesnika – i dalje je u zapečku, što igračko-trenerski (dakle kvalitetom), što finansijski. Mora se „neko“ zainteresovati i za ovaj segment, da podsetim: KLS liga zamišljena je kao poligon za razigravanje najtalentovanijih domaćih juniora i omladinaca, da im prva seniorska stanica ne bude neki klub iz okoline (Rumunija, Bugarska, Mađarska...). Međutim, kakvo je stanje po klubovima, posebno van Beograda, jasno mi je zašto mladi beže. Posebno je pitanje, za koje niko ne haje (kao ni za babino zdravlje), zašto su odavno van Srbije desetorica ponajboljih – kadeta!? Ali, da ne lamentiram, ima i lepih stvari u basketu, ja potenciram probleme da bi se popravili, da bi (ne) odgovorni nešto preuzeli, a ne iz kritičarskih pobuda. Pred sezonu 2015/16. da poželim puno zdravlja, uspeha i naklonosti fortune svim akterima, posebno kolegama „po muc“ – trenerima... ●

TRENER 86

KLS liga zamišljena je kao poligon za razigravanje najtalentovanijih domaćih juniora i omladinaca, da im prva seniorska stanica ne bude neki klub iz okoline (Rumunija, Bugarska, Mađarska...). Međutim, kakvo je stanje po klubovima, posebno van Beograda, jasno mi je zašto mladi beže. Posebno je pitanje, za koje niko ne haje (kao ni za babino zdravlje), zašto su odavno van Srbije desetorica ponajboljih – kadeta!?

Preko struke do cilja

TRENER 87

Maksimalno podržavam i započete akcije Saveza i Udruženja trenera oko „pokaznih treninga” koji su do sada održani u Nišu, Čačku, Novom Sadu, Beogradu - a znam da su u planu Zrenjanin, Leskovac i drugi gradovi širom Srbije. Jer, košarka u Srbiji počela je da tone u živo blato kada se struka srozala (dobrim delom i sopstvenom krivicom) i kada su „ostali” (funkcioneri, menadžeri, ljudi koji vole a ne znaju, rečju - mešetari) počeli da preuzimaju deo trenerskog radnog kolača...

Još jedna kalendarska godina je za nama, pa sam rešio, barem što se košarke tiče, da pozitivno pristupim ovoj kolumni, odnosno da govorim o kvalitetnim pomocima, idejama koje naš basket mogu u dogledno vreme da vrate na nekadašnje staze. Jer ako išta znam, to je da, ako je nešto nekad rađeno vrhunski, to se - pod određenim uslovima - ponovo može ostvariti, pre nego u sredinama koje nikada nisu dostigle blistav nivo. Dakle, ljudima iz Saveza želim da deluju na više nivoa, što im i jeste - kao krovnoj organizaciji - zadatak. Pre svega da „ovladaju” (dogovorom) svim takmičenjima i klubovima u Srbiji, a samim tim teže stvaranju naše jake lige, uz kontinuirano učešće Crvene zvezde, Mega Leksa, Partizana i Metalca, što bi - za maksimalno četiri godine - osnažilo centre i timove, iznedrilo trenere i mlade igrače, finansijski podstaklo firme i pojedince da ulažu u ovaj sport...

Za to je potrebno vreme, ali se neki „detalji”, kao što je ponovno revitalizovanje Stručnog saveta, mogu mnogo brže uraditi. Mislim da je ovo telo neophodno, ali da ne treba da bude glomazno, kako zbog funkcionalnosti, tako i zbog određenih sujeta i neslaganja koja su više lične nego problemske i ciljne prirode. Zato je priprema suštine, zadataka i načina delanja Stručnog saveta osetljivo pitanje koje treba razraditi do detalja pre realizacije...

Maksimalno podržavam i započete akcije Saveza i Udruženja trenera oko „pokaznih treninga” koji su do

sada održani u Nišu, Čačku, Novom Sadu, Beogradu - a znam da su u planu Zrenjanin, Leskovac i drugi gradovi širom Srbije. Moram da kažem da smo sa sličnim, specijalističkim kampovima krenuli, na inicijativu Dušana Ivkovića, još 2009. godine, ali se ta široko zahvaćena akcija ne znam kojim povodom ugasila „sama od sebe”. Radi se o animaciji kako iskusnijih (Boža Maljković, Darko Ruso...), tako i mlađih trenera iz regiona, kao i boljem sagledavanju kvaliteta igrača i njihovih učitelja. Jer, košarka u Srbiji počela je da tone u živo blato kada se struka srozala (dobrim delom i sopstvenom krivicom) i kada su „ostali” (funkcioneri, menadžeri, ljudi koji vole a ne znaju, rečju - mešetari) počeli da preuzimaju deo trenerskog radnog kolača...

Jednostavnije, nekada su košarkašku Srbiju, njenu bazu, na svojim leđima držali Vučićević (Čačak), Janković (Užice), Bogojević (Kraljevo), Gagić (Bor), Tometić (Leskovac), Stančić (Valjevo), a bilo je sijaset kvalitetnih trenera koji su svoje znanje prenosili mlađima (Pljakić, Cenić, Rajajić, Ćorković, Piva Ivković...), a kao reprezentativna nadgradnja sve to su uobličavali Aca Nikolić i Ranko Žeravica sa timom saradnika. Naravno, bilo je tu još mnogo kvalitetnih ljudi koji su svoju energiju, znanje i entuzijazam utkali u zvučni brend - „srpska košarka”... Rečju, ponovo se možemo vratiti na taj nivo, a na svežem primeru Niša i okolnih gradova. Konstantin je približno 2011. godine krenuo sa projektom oživljavanja kluba, koji se kasnije pretvorio u regionalnu viziju, tako da sada imamo - Konstantin kao bezmalo redovnog česnika Superlige (trenera Marka Cvetkovića kao nosioca struke, nadam se brzo i kouča neke od reprezentativnih selekcija); Nibak koji na nivou države važi kao klub koji barem deceniju odlično radi sa mlađim kategorijama (Milan Josić je okupio oko sebe nekoliko mlađih trenera, a stara se i o najboljih kadetima Srbije); zatim Niš kao učesnika Druge lige, gde su trenutno i okolni gradovi - Piroć, Leskovac i Aleksinac. Hoću da kažem da su takve stvari ostvarljive uz organizovan nadnapor više strukture, naravno i prateći finansijski momenat...

Započeo sam temu kojoj se može, tematski, posvetiti kompletan časopis Trener, a ne jedna kolumna, više da podstaknem na razmišljanje i zagolicam radoznalost, nego da dajem konačna rešenja. Ako je poenta u struci (a jeste) - protekle godine više kouča potvrdilo je kvalitet ili pridošlo u prvi plan naše scene, ali moram da notiram svoj utisak da je Dejan Milojević zaokružio, u svega tri godine, svoj trenerski kredito i nametnuo se kao ličnost, isto onako kako je to uradio i na svom igračkom arealu. Naime, njegov Mega Leks u oba pravca igra smisljeno, moderno i jako, mladi igrači izlaze sa kompletnom ljudsko-košarkaškom obukom, gotovo bez felera...

Ovo je samo nekoliko fleševa koji se mogu pretvoriti u trajnu košarkašku svetlost. Na kraju, kolegama pre svega, kao i svim basket uposlenicima i zaljubljenicima želim plodniju 2016. godinu, kao i našem časopisu Trener približavanje stotom broju, što će biti jedinstven slučaj u Evropi... ●

ABA ili (B)ABA

Upravo pred izlazak ovog broja časopisa „Trenner“ ponovo je pokrenuto pitanje da li je srpskoj košarci potrebno ABA (i zašto ne), ili reorganizovano KLS takmičenje (i zašto da)? Pisao sam puno o tome, ali nije zgoreg da ponovim neke stavove.

Dakle, glasam za dobro osmišljenu domaću ligu od 18 timova pod „kapom“ Saveza, što zbirom od 34 utakmice, uz plej of osam prvoplasiranih klubova (naravno i plej aut), modifikovani Kup Radivoja Koraća, pripreme i turnirske mečeve (šta to beše „Trofej Beograda“?) daje brojku od šezdesetak mečeva u sezoni. Posledično, mlađi igrači imaju prostora da ovde tancuju blizu hiljadu minuta godišnje, umesto po okolnim trećerazrednim ligama gde ima nešto više novca, ali ne i basket napretka, odnosno perspektive. Onda će se desetak „Aleksa Avramovića“ pojaviti godišnje, a ne jedan u deceniji... Dalje, ostaće u zemlji i trenerski potencijal koji može završno brušenje talenata, finu glazuru da izvrši i – istovremeno – da dograđuje sebe. Preciznije, lakše će nadareni koučevi, poput Dejana Milojevića, dolaziti do svojih prvih finala

i trofeja... Primedba da tu nema interesovanja sponzora, publike i medija nestaće u prvoj sezoni, jer dolazak Zvezde, Partizana, Mege, FMP-a i ostalih u bilo koji srpski grad motivisaće firme i pojedince da nađu svoj deo kolača u ovom karavanu. Elem, za najviše četiri godine, jedan olimpijski ciklus, oko 2020. leta – Prva liga Srbije bila bi u pet, šest najjačih u Evropi, po igračkom potencijalu svakako. Sad je pravo vreme da se to uradi, „struka“ pre ostalih mora da nađe izgublenu energiju, entuzijazam i jedinstvo, odnosno – šta to beše Stručni savet?

Krucijalni adut zagovornika ABA javnog trgovačkog društva (adekvatan naziv) je – da je to i dalje najjača liga na balkanskom basket arealu, što je misaona prevara za neuke navijače, jezička dosetka. Naravno da je, recimo, po šest prvoplasiranih ekipa iz španskog i turskog prvenstva – spojenih jednim takmičenjem – uvek „jače“ od ostatka dotičnih liga, ali ja na taj „argument“ gledam drugačije. Naime, petnaestak sezona jadranske srozalo je gotovo sve klubove eks jugoslovenskog prostora, samim tim i nacionalne ligice, što se lako razumnima može dokazati. Logično, treba pogledati kvalitet timova „nekad i sad“, a statistika i istorijat govore sledeće: u Prvoj ligi SR Jugoslavije za sezonu 2002/03. plasman je bio upravo ovakav – Partizan, FMP Železnik, Crvena zvezda, Budućnost, Hemofarm, Lovćen, Zdravlje, Vojvodina, Lavovi, Spartak, Sloga i OKK Beograd. Komentar i nije potreban, većina tavori („kupuje, prodaje, kladi se“), neki ne postoje (Hemofarm, Lavovi), pojedini su prolazili (ili prolaze) kroz turbulentne oblake – Partizan, Zvezda, FMP, Vojvodina...

Ili, u sezoni 2003/04. Jadranska liga kao takmace imala je i pojedine klubove o čijem sadašnjem stanju ne moraju doktori ništa stručno da kažu, može da se vidi „od oka“ – Slovan, Laško, Lovćen, Refleks, Zagreb, Split, Banjalučka pivara, Široki... Da ne lamentiram nad sarajevskom Bosnom, nekadašnjom i sadašnjom snagom Cibone i Olimpije, da ne mozgam dalje. Da li su Cedevita i Mega „adekvatna zamena“ za potonuće nekoliko evropskih šampiona i više baaaš stabilnih klubova (i zašto nisu), treba li da se radujemo što će naredna Evroliga imati jednog predstavnika iz ABA takmičenja (i zašto ne), a da su u početku bila tri takva – prvaci Srbije, Hrvatske i Slovenije. Konačno, kakav je to mazohizam, boli li kad sebi zabijaš ekser u zdravu nogu, a teraju te da praviš ozareno lice...

Mislio sam da posvetim ovoj temi samo nekoliko rečica, ali me „povuklo“, sad moram da notiram sve što mislim. Da uprostim problem postavljanjem pitanja na koje opet niko direktno neće odgovoriti: da li bi, uz istu količinu novca, turska liga i klubovi tipa Banvit, Konjaspur, Turk Telekom, Gaziantrop, Beşiktaş, Trabzon, Istanbul (...) bili jači ili vidno slabiji da Fenerbahçe, Efes, Galatasaray, Daruşafaka i Karşıyaka, recimo, ne igraju domaće nego neko evropsko-azijsko kompilacijsko nadmetanje? Namerno nisam uzeo za primer španske klubove. Na kraju, ono malo pametnih će shvatiti moju poruku kroz sentencu – „zalivao, ne zalivao – uvenuće“... ●

TRENER 88

Glasam za dobro osmišljenu domaću ligu od 18 timova pod „kapom“ Saveza. Elem, za najviše četiri godine, jedan olimpijski ciklus, oko 2020. leta – Prva liga Srbije bila bi u pet, šest najjačih u Evropi, po igračkom potencijalu svakako. Sad je pravo vreme da se to uradi, „struka“ pre ostalih mora da nađe izgublenu energiju, entuzijazam i jedinstvo, odnosno – šta to beše Stručni savet?

Valjalo bi i da se radi

TRENER 89-90

Nalazim da je Savez kod mladih jako blizu odličnog modela, jer sezona traje više od deset meseci. Sigurno se i tu može napredovati, nisam se udubljivao, ali je polazni model, po meni, sasvim dobar

Domaća košarkaška sezona je za nama, razmišljam danima šta nam je kvalitetom novo donela. Zaključujem - malo toga! Bezmalo ništa, po onoj čuvenoj Matije Bečkovića: „Evo ti ništa i drži ga čvrsto”. Naravno da rizikujem kritiku od „moćnika”, ali to je već viđeno, stoga da pođem u analizu od esnafa. Kod trenera, barem što se seniorskih pogona tiče, nijedno novo ime nije se probilo u vrh, a bojim se da u skorije vreme ni neće, a evo i zašto.

Sistem takmičenja je „zatvoren”, ucauren u zavisnosti od ABA i Košarkaške lige Srbije, nad kojima Savez praktično nema većih ingerencija. Dolazimo do toga da ikakve ambicije imaju samo tri naša predstavnika u regionalnom takmičenju, ostali rade „na leri”, toliko da sezona (skraćena na sedam meseci) samo prođe sa što manje ulaganja. Samim tim i biraju se kouči koji finansijski i košarkaški nisu skupi i zahtevni, odnosno koji će se prilagođavati datom trenutku (čitaj - slušati „gazde”). A pošto, očigledno, do promene sistema takmičenja neće doći - jedan po jedan naš klub će se urušavati, kao što je to poslednji slučaj sa valjevskim Metalcem, da ne pominjem prethodne učesnike ABA lige.

Kod igrača može da se probere za reprezentaciju, analiza ostatka mogla bi se oceniti „mršavom trojkom” na skali do pet. Naime, gledanje juniorskog finalnog turnira, kao i seniorskih serija za prvo i treće mesto - pokazuje više nedostataka nego (nad)kvaliteta. U tehničkom smislu, gde je i glavni problem koji rađa sve ostale, pogotovo kada se ubrza igra (Mega i FMP pre ostalih) - lopte lete na sve strane, najviše u aut, ponovo su u modi „jednoruki plejmejkeri”, (ne)dosuđenih koraka nikad ovoliko nije bilo, šut sa distance varira od očajnog do osrednjeg, broj er bolova je maksimalan i tako dalje. Čini se da je zapostavljen rad na osnovnim elementima, fundamentalnoj tehnici, da se rano prelazi na taktiku („pikenrolisanje” u sto varijanti), odnosno traži rezultat pre kompletne obuke... O kreaciji, taktici posle problema u tehnici - ne može ni biti reči. Valjda je sve jasno ako kažem da kreacija, ideja i vic uglavnom idu od pleja, a da se u tom domenu ne vidi naslednik Miloša Teodosića, koji je 19. marta ušao u tridesetu godinu života...

Da ne bude po onoj narodnoj „najlakše je kritikovati”, daću i neke predloge za izlaz iz ove situacije, koji naravno da neće biti prihvaćeni, ali će meni barem savest biti mirna. Elem, dumam da mladih trenera „u dolasku” imamo, ali im treba pokloniti više pažnje sistemom takmičenja, pre svega. Odgovorni ljudi iz Saveza i trenerske organizacije napravili su veliki pozitivni iskorak u tom pravcu, što raduje, jer nizom akcija selektuju talentovane dečake, ali i mlade trenere uz podršku iskusnijih predavača i demonstratora. Edukativne treninge, trenerska okupljanja, medijsku delatnost samo treba unapređivati, bez obzira na surevnjive tonove, kojih je uvek bilo i biće ih. Dakle, igrači i struka su problem koji

se u hodu može rešavati, ali bez adekvatnih takmičenja - sve je tapkanje u mestu...

Nalazim da je Savez kod mladih vrlo blizu odličnog modela, jer sezona traje više od deset meseci. Sigurno se i tu može napredovati, nisam se udubljivao, ali je polazni model, po mom mišljenju, sasvim dobar. Seniorsko nadmetanje, jer sedamnaest najboljih klubova nije (potpuno) pod krovom KSS - osnovni je problem, da se ne pozivamo uvek i samo na finansije i (ne)rad, utapanje u osrednjost većine timova. Stoga, predlažem onima čiji je to posao da dizanje kvaliteta počnu od - Druge lige Srbije! Prvo, organizovanjem lige od 16 timova (30 kola, „nezavisnost” od Jadranske...) sezona može da traje deset meseci najmanje, sa pauzom u januaru, kao i do sada. Drugo, izbegnut je „problem” beogradizacije (najmanje desetak timova je u ili gravitira Beogradu među sedamnaest iz ABA i KLS lige), odnosno - košarkaška Srbija će ovde primarno biti zastupljena i negovana (Zrenjanin, Sremska Mitrovica, Pirot, Leskovac, Aleksinac, Užice-Čajetina, Velika Plana, Smederevska Palanka, Kragujevac, Lazarevac, Niš, Novi Sad...). Treće, adekvatnim popunjavanjem momaka koji su tek izašli iz juniora - daje im se šansa da ovde postanu igrači (da ne lutaju rano po Rumuniji, Češkoj, Bugarskoj...), a bonitet igre i takmičenja maksimalno se diže. Četvrto, da bi treneri imali miran, kontinuiran rad bez stresa - iz lige ne sme da ispada više od dva tima. Peto, gore navedeno se rešava tako što ispod neće biti četiri lige od 14 klubova (razvodnjen kvalitet, smanjena regularnost, zanemarljivo interesovanje...), već dve jače od po 16 učesnika, ili slično, na onima koji vode srpsko takmičenje je da razrade predlog. Šesto, Druga liga biće i filter za sudijski kvalitet i selekciju; sedmo - Savez mora naći delimično finansijsko olakšanje za timove (sponzori, neplaćanje godišnje kotizacije, sudija ili slično), osmo...

Toliko od mene za ovu priliku, srećan letnji odmor, mada je kod nas trenerski zanat postao sezonski - radi se od septembra do kraja marta - pa smo i više nego odmorni, valjalo bi pomalo i da se radi. ●

Zanatska stagnacija

Dvadeset godina izlazenja magazina "Trener", približavanje stotom broju, što je jedinstven slučaj u Evropi - svakako je povod za analizu statusa i uloge košarkaškog trenera u Srbiji danas. Ponosim se podatkom da sam poslednjih šest godina u kolumnama ukazivao na dobre i loše strane ovog zanimanja, pa da sublimiram...

Prvo, ovo što mi radimo je zanat, kao obućarski ili stolarski, koji kod vrhunskih kouča poprima elemente umetnosti, pretenciozno rečeno. Zahteva celodnevno psiho-fizičko angažovanje, što dovodi do maksimalne potrošnje kompletnog organizma, pa su retke kolege koje dočekaju penziju "zdravog tela i glave". Trener je na dva nivoa nekada delovao na momke koje je imao pod svojom ingerencijom - edukativno, učenjem tehničko-taktičkih detalja basketu, ali i vaspitno - ukazivanjem na važnost škole, porodice, međuljudskih odnosa uopšte. Danas se taj drugi aspekt gotovo izgubio, najpre, jer treneri sami nemaju tu širinu, samim tim ni šta da prenesu igračima. Odnosno, košarka je nastala (i opstala) kao igra intelektualaca, ali mi se čini da, kod učenika i učitelja, ble-di taj element, što se najbolje vidi po medijima, u jezičkim nemuštim i pameću skromnim izjavama i intervjuima. Naravno da su nekada zahtevi treninga, broja utakmica, obima posla uopšte - bili manji, pa je bilo više prostora za lično, školsko usavršavanje - ali ne volim ako se prede u dugu krajnost, da ne detaljišem...

Drugo u čemu vidim veliku promenu, opet ne nabo-lje, je što u ovom poslu mora postojati entuzijazam, bez obzira na rang, uzrast ekipe, finansijsku situaciju i status kouča. Odnosno - i trener evroligaša i učitelj u školi košarke moraju ostajati duže na terenu, detaljisati sa igračima, baviti se njima i njihovim problemima van "radnog vremena". Toga danas malo ima, više je prisutna deviza "koliko para toliko i muzike", naravno pogrešna...

Treće, svojevremeno je, pre kompjuterske ere, bilo trenerima teže da dođu do literature, da napreduju: malo knjiga, koja kasetu zaluta iz Amerike, dva seminara godišnje, jedna škola, nisu baš svi vrhunski treneri bili raspoloženi za transfer znanja ka mlađim kolegama. Danas ima more literature, pritiskom na dugme lap topa izađe sve "znanje" sveta iz narečene oblasti, ali treneri idu lakšim, ali pogrešnim putem. Svi se bave setom akcija (obično onim šta igraju najjači NBA i evropski sastavi), umesto da kompletiraju i nadograđuju svoju filozofiju, ne odustajući nikada od bazičnih basket elemenata. Dalje, posledično, sve manje vremena se provodi na terenu, sve više po kaficima, sa "gazdama", novinarima, menadžerima, roditeljima...

Četvrto, promenjeno je više stvari unutar ciklusa stvaranja igrača, samim tim i timova, koje su uticale na (ne)potrebnu parcijalizaciju postojećeg vremena za dnevni rad. Na primer: broj klubova se i nije povećao, ali je broj škola košarke narastao do neslučenih visina. Opet, ŠK u Srbiji uglavnom služe da treneri popune svoj finansijski tanak džep, manje se pažnje posvećuje kvalitetu. Shod-

no tome, porastao je broj "zanimanja" bitnih u basketu: tu su "gazde" koje hoće da se sve pitaju, menadžeri koji su važniji od igrača, roditelji koji za sto evra mesečno "vode" utakmice u kojima njihovi ljubimci nastupaju, a - bogami - i novinari misle da su važni za proces same igre. Da ne govorim kako se povećao broj trenera "neophodnih" za tim: kondicioni, skaut, specijalista za odbranu, napad, psiholog, nutricionista... Naravno, sve je to nužno, ali je pitanje mere na prvom mestu. Nije dizanje tegova nikad (a neće ni biti) ispred same igre, kreacije, vica, finte, individualnog rešenja; nije skautiranje toliko moćno, nije pre strategije i taktike, jer Miloš Teodosić i dalje daje petnaestak poena i ostvari desetak asistencija po meču; nije količina novca uslov, jer bi CSKA i Makabi - recimo - osvojili sve titule, da ne govorim o turskim klubovima...

Da zaključim: formalno, tehnički, kvantitativno gledano - trenerski posao podignut je na viši nivo, sve blješti od šljokica, elektronike, crtanja na ekranu, jednog neprekidnog "rijalitija". Kvalitativno - mora mnogo bolje da bude, izlaze nam igrači bez šuta, leve ruke, prepoznavanja situacija, svi botovani, bez lične crte, "robotički na navijanje". Tačno je da su srpski kouči najbolji i najtraženiji u Evropi, da su stanari svih "kuća slavni", ali... Naravno, ne želim situaciju da ocrnim, ali hoću napredak esnafa kome sam posvetio poslednjih četrdeset godina života. "Treneru" želim i narednih dvadeset godina, a trenerima više sreće, neophodne uz postojeći kvalitet... ●

TRENER 91

Prvo, ovo što mi radimo je zanat, kao obućarski ili stolarski, koji kod vrhunskih kouča poprima elemente umetnosti, pretenciozno rečeno. Zahteva celodnevno psiho-fizičko angažovanje, što dovodi do maksimalne potrošnje kompletnog organizma, pa su retke kolege koje dočekaju penziju "zdravog tela i glave".

Podići sistem - treneri su tu

TRENER 92

Sve prethodno naveo sam zbog današnjih trenera kod nas, koji imaju mnogo izazova u poslu, kojima druge strukture u basketu (pre svega ljudi iz uprava i menadžeri) žele da ospore kvalitet i stvore sliku da nisu kao nekada, što ne odgovara istini. Naime, poznajem sve aktuelne, pa i mlade kouče na ovim prostorima, znam da je većina obrazovanih, moralnih znalaca i vaspitača.

Četrdeset godina, koliko se bavim trener-skim poslom, razmišljam o njemu, kolega-ma, fenomenu "srpske škole basketu", koju čine igrači i treneri pre svega. Sa gotovo svim trenerima bio sam u (ne)posrednoj vezi, svako od njih imao je svoj kvalitet, ljudski i trener-ski, način rada i ponašanja, ali ih je sve krasio entuzijazam, bez obzira na primanja i uslove rada. Nije se postavljalo pitanje treninga, to je bio uslov svih uslova. Radilo se danonoćno, na svakom detalju pojedinca ili tima.

Druga odrednica bila je model igre, prepoznatljivo brza, raskošna igra, širina sa kontranapadom gde dominiraju atipična dodavanja i rešenja. Naime, mišljenja sam da se po asistenciji, pasu, vide talenti, ne po snazi, visini, skoku, brzini, samo šutu ili prepoznavanju situacije na terenu. Nažalost, nekadašnji način dodavanja vidi se danas samo kod Miloša Teodosića (iza leđa, iz driblinga u pokretu, sa bilo koje distance), ali to je tema za posebnu kolumnu. Treća odrednica bila je nepogrešiv šut iz bilo koje pozicije za jedan ili dva, od 1984. godine i tri poena, ne treba valjda nabrajati rasne šutere? Izvedeno iz prehodnih karakteristika – normalno je bilo da smo imali igrače koji su uzimali šut za pobjedu i sa velikim procentom ga realizovali, koji se nisu sakrivali poslednja tri minuta. Navešću samo dve istinite crtice o šutu. Prva je vezana za Praju Dalipagića, verovatno najvećeg poentera, koji je jedno vreme boravio u Udinama kao trener ili slično. Na pitanje jednog igrača kako da ubaci loptu u koš, Praja je skinuo jaknu i onako nezagrejan, u cipelama, ubacio više šuteva zaredom. Druga anegdota vezana je za Dragana Kićanovića, po meni najboljeg igrač svih vremena sa ovih prostora, poznatog po tome što posle završetka karijere nije uzeo loptu u ruke. Davno, na otvaranju hale na Zlatiboru, uzeo je da šutne trojku, da i to proba, pošto je karijeru završio godinu pre postavljanja tog pravila. Bez opreme, nezagrejan, pogodio je petnaestak lopti zaredom...

Sve prethodno naveo sam zbog današnjih trenera kod nas, koji imaju mnogo izazova u poslu, kojima druge strukture u basketu (pre svega ljudi iz uprava i menadžeri) žele da ospore kvalitet i stvore sliku da nisu kao nekada, što ne odgovara istini. Naime, poznajem sve aktuelne, pa i mlade kouče na ovim prostorima, znam da je većina obrazovanih, moralnih znalaca i vaspitača. Recimo, presek stanja učitelja igrača u Košarkaškoj ligi Srbije je sledeći: Vršac vodi Vladimir Đokić, prvak Evrope s momcima do dvadeset godina, a nasledio je Milana Gurovića, selektora juniorske reprezentacije Srbije. U Dinamiku je Miroslav Nikolić, pomoćni trener seniorske reprezentacije, čovek koji je osvojio gotovo sve sa juniorima, Partizanom i drugim klubovima. Smederevo trenira iskusni Zoran Todorović, kouč univerzitetske selekcije države; u iskusnije spadam i ja, trenutno na klupi Sloge iz Kraljeva, kao i Mihailo Poček iz Metalca. Raško Bojić je barem dvadeset pet sezona u čačanskom Bircu, nema asa koji nije prošao kroz njegove ruke. Za deset godina Bojan Jovičić doveo je pančevački Tamiš na stabilne superligaške vode, kao i Rajko Mirković što radi

u Beovuku kvalitetan posao. U kruševačkom Napretku je već provereni Oliver Popović, Dunav iz Starih Banovaca je najprijetnije iznenađenje KLS-a, a znalački ga vodi tandem Mitar Aščerić-Vuk Stanimirović. Spartak grabi ka Superligi, vodi ga mladáni Dušan Alimpijević, čije ime sam apostrofirao pre godinu i po dana, a koji je učio u Vojvodini kod Siniše Matića, koji je takođe produkt KLS lige. Da barem desetak trenera može da vodi današnju ABA ligu, potvrdio je i Dragan Nikolić, koji je iz zemunske Mladosti preporodio Karpoš Sokoli. Na njegovo mesto došao je pomoćnik Sreten Jovčić, kome je iskusni Jovica Antić savetnik. Darku Kostiću je prva samostalna sezona u Beogradu, Ivan Simić je nasledio je Predraga Jaćimovića u Konstantinu, a ne treba valjda govoriti o kvalitetima Marka Cvetkovića, tvorca niškog basket buma...

U Drugoj ligi Srbije rade takođe odlični treneri (Slobodan Nikolić, Dule Radović, Bojan Kusmuk, Marko Dimitrijević, Sloba Srežoski, Mladen Šekularac...), da ne nabrajamo koliko kvalitetnih trenera uporno čeka šansu. Moj zaključak je – nije ključni problem u trenerima, verovano da sistem treba podići, pao je! Uz čestitke za novogodišnje praznike, želim svim ljudima iz basketu, kolegama posebno, odličnu 2017. godinu. Za kraj, mišljenje mog komšije Njofre o poslu kojim se bavim: trener je posledica "doberman sistema". Naime, kad doberman čuva kuću, možeš da uđeš, ali ne i da izadeš kad hoćeš! Samo što je ovde stvar "izlaska" dobrovoljna – primiš se na posao, košarku i ostaješ tu do prirodnog kraja... ●

Trenerski podmladak

Nešto razmišljam, dok se ABA i KLS takmičenja bliže kraju, o sudbini i kvalitetu seniorskih trenera po Srbiji, onih rođenih 1980. godine i mlađih, koji su putevi, načini školovanja, selekcije i dolaska do odličnog kouča. Naravno, pitanje je mnogo složenije nego što izgleda, pa da dam jednu genezu (ne)perspektive. Ne bih mnogo o beogradskim trenerima, tu je ipak epicentar: osamdeset odsto košarkaškog sveta, klubova, tu je Košarkaški savez Srbije, mediji koji mogu da ti pomognu, češće odmognu u karijeri, sponzori koji imaju svoje „favorite“, većina uticajnih menadžera i slično.

Na primer, sva četiri jadranska ligaša su iz Beograda (Crvena zvezda, Partizan, FMP i Mega Leks) i oni imaju ili relativno iskusne trenere (Dejan Radonjić, Aleksandar Džikić, pa i Dejan Milojević, iako je i on u četrdesetoj godini) ili ih formiraju u svojim pogonima, kao FMP (Slobodan Klipa, zatim Branko Maksimović, pre toga Milan Gurović). Situacija u KLS-u je čista beogradizacija, prvo po mestu takmičenja - baš iz Beograda su Dinamik, Mladost, Beovuk i OKK Beograd, veoma blizu su Dunav (Stari Banovci), Tamiš (Pančevo), Smederevo, a do stotina kilometara Metalac (Valjevo) i Vršac. Dakle, od četrnaest učesnika, čak devet timova je ili iz glavnog grada ili gravitira ka njemu (dve trećine, odnosno 65 odsto). Još preciznije, ako ubrojimo i ABA klubove, od 18, 13 je „velegradskih“!

Onih pet klubova iz „unutrašnjosti“ Srbije (ili „spoljašnjosti“ Beograda) jesu Borac (Čačak), Spartak (Subotica), Napredak (Kruševac), Sloga (Kraljevo) i Konstantin (Niš). Tu situacija nimalo nije obećavajuća: u Borcu su poslednjih godina bili Raško Bojić i Aca Bijelić, uradili su odličan posao, ali je pitanje mlađih trenera koji se rasplinjuju po lokalnim klubovima ili školama košarke (gde je ipak novac dominantniji nad suštinom basketta), okolnim varošicama, ima ih od Beograda do SAD. Spartak ima odličnu saradnju sa Dušanom Alimpijevićem, ali premalo svojih kadrova na koje se računa kroz desetak sezona. Oliver Popović je samo jedan od beogradskih trenera u Kruševcu, uz dvojicu domaćih koji se rotiraju tu i tamo poslednjih tridesetak sezona. Kraljevačka Sloga „potrošila“ je plejadu vrsnih domaćih koučeva (Pejić, Milovanović, Kusmuk, Dašić, Drobnjak, Petrović...), od kojih je većina blizu pedesete godine. Marko Dimitrijević, po logici stvari, mora dobiti šansu - ostalih nema ni na puškomet, makar za pomoćnog ili skauta. Konstantin posle pet sezona silazi sa prvoligaške scene, baš u trenutku kada su nepoznati likovi „motivisali“ svog sugrađanina Marka Cvetkovića da krene po evropskim drugo/trećeligaškim košarkaškim sredinama...

Dakle, mlađi treneri se snalaze kako znaju (svoje škole košarke, bez seniorske perspektive, Rumunija, Bugarska, Slovačka, Kipar, Kuvajt, pa sve do Kine). Ne tako davno Udruženje košarkaških trenera Srbije slalo je na specijalizaciju u Sjedinjene Američke Države više desetina koučeva za koje se procenilo da su perspektivni (Saša Obradović, Aleksandar Trifunović, Vladan Lukić, Zoran Sretenović, Jovica Arsić i ostali), koji su svoje karijere napravili uglavnom izvan Srbije. Organizuju se razna predavanja, seminari, katedre i specijalizacije. To je odlična ideja, verovatno je prepreka novac da se u saradnji sa KSS-om uradi sledeće: napravi selekcija perspektivnih trenera (do trideset pet godina, na primer), koja postoji u mlađim reprezentativnim selekcijama, ali ovo bi trebala da bude seniorska nadgradnja. Sa njima se godišnje radi na školovanju, usavršavanju, daju im se (uz iskusnije savetnike) timovi KLS-a, da vode seniore, ali moraju da im se šalju na kaljenje juniorski reprezentativci, nešto najpotencijalnije igračko što ima ova zemlja i - da im se čuvaju leđa od starijih kolega, domaćih trenera koji vazda misle da sve najbolje znaju, a najviše od lokalnih „basket radnika“, koji opstaju četrdesetak godina, koji su sve što se moglo (igrački i trenerski) oterati - to i uradili zarad svoje zadnjice kojoj odgovara tavorenje, jer je ono na nivou njihovih intelektualnih, moralnih i poslovnih kvaliteta...

Zaključak: Sve je do ljudi u košarci, samo se treba baviti ponekad svojim poslom, putovati po Srbiji, entuzijazmom zaraziti mnoge da ostanu u košarci, imati jednu ljudsku, vaspitnu i obrazovnu širinu, a ne spuštati sve na mediokritetski nivo. Ali ima vremena - mada sasvim malo, nekoliko godina - da se i struka podmladi i ponovo dignu na jak evropski nivo. ●

TRENER 93

Organizuju se razna predavanja, seminari, katedre i specijalizacije. Ne tako davno Udruženje košarkaških trenera Srbije slalo je na specijalizaciju u Sjedinjene Američke Države više desetina koučeva za koje se procenilo da su perspektivni (Saša Obradović, Aleksandar Trifunović, Vladan Lukić, Zoran Sretenović, Jovica Arsić i ostali), koji su svoje karijere napravili uglavnom izvan Srbije.

Od Fenera do fenjera

TRENER 94-95

Poslednji korak je „gašenje“, dovođenje do amaterizma većine klubova, samim tim gubljenje baze u kojoj niču talenti do juniorskog uzrasta. Odnost, model NBA teži da se preslika u Evropi, uz važnost jedino finansija, bez obzira na destrukciju ispod Evrolige i Evrokupa...

Kraj košarkaške sezone donosi i analizu toka, noviteta same igre, što se najbolje vidi u timu Fenerbahčea, šampiona Evrope. Uz svoju devetu titulu Željko Obradović doneo je i nekoliko detalja vrednih pomena. Prvo, a najbitnije svakako je asistencija sa svih pozicija u timu, što se do sada retko sretalo. Naime, pored realizovanih, dodavala sa pozicija jedan i dva (Dikson, Slukas, Bogdanović), čak 21 asistenciju u dva meča upisali su Kalinić (9) i Judo (12), dakle sa pozicija tri, četiri i pet, što protivničku odbranu stavlja u nerešiv problem...

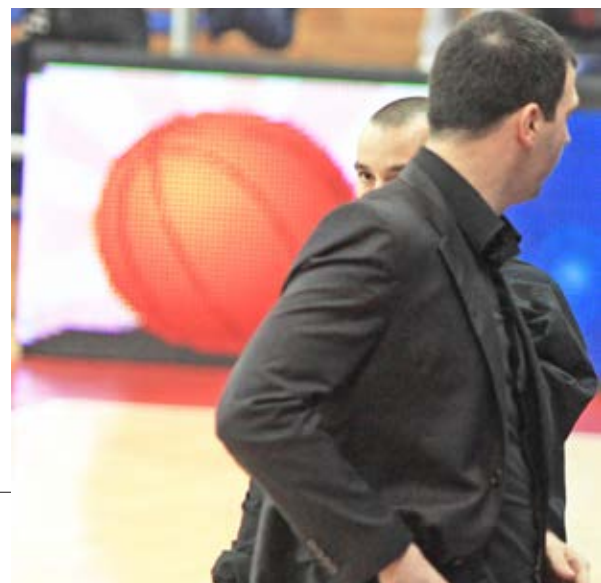
Drugo, velika sloboda igrača u završnici napada, koji posle početnog pika idu na individualna rešenja, jer su maksimalno tehničko-taktički obučeni, dobro čitaj' odbranu, na prvu prednost u visini, vremenu ili prostoru idu na realizaciju. To odlično rade sva devetorica igrača koji su bila na parketu, što je stvar izvanredne početne selekcije, uigranosti kroz rad na treningu (poštovanja osnovnih zadatih principa), detaljnog i kvalitetnog skautinga, maksimalne psihološke pripreme za određenu utakmicu, da ne kažem trenutak... Treće, sve rečeno o ofanzivi važi i za odbranu – znanje i posvećenost, čitanje napada, sposobnost (kolektivnog) preuzimanja od Diksona do Judo, uz veliku sigurnost i saznanje da će ostala četvorica iz postave uvek pomoći. Naravno, važna je za sve to i (opšta i specifična) fizička pripremljenost, individualna defanzivna odgovornost, moć empatije i tako dalje... Četvrto, posledično, da bi jedan tim bio na evropskom tronu, minimalan broj datih poena je 80, a maksimalan broj primljenih koševa ne sme da pređe 75, sve ostalo su nijanse... Peto, što odudara od gotovo svih ostalih sastava, jeste igra sa svega osam igrača (u drugoj utakmici je trinaest minuta pre kraja ušao i Pero Antić kao deveti)! To nas vraća dvadesetak i više godina unazad, kada se nije igrala atletska, već košarka bez kontakta, što znači da su danas na ceni višedimenzionalni, polivalentni igrači pod oba koša, koji mogu u napadu igrati najmanje na dve pozicije (Kalinić na tri i četiri, najsloženija uloga, koja zahteva tehniku i znanje i spoljnog igrača i centra), a u odbrani čuvati, preuzimati i niže i više igrače od sebe. Dakle, nisu u modi (barem kod Žoca) „specijalci“ – oni koji igraju moćno odbranu a tanki su napadački, posebno ne oni koji se „švercuju“ u defanzivi a znaju da daju poen... Šesto, zaključno, za sve ovo potrebna je timska atmosfera, „hemija“, što nije lako postići rejtingom i finansijama dobro potkovanim momcima, posebno uvesti ih u odbrambene obaveze, što je isključiva zasluga prvog trenera...

Nešto da kažem i o sadašnjem trenutku evropskog basketballa sa širih pozicija. Primetno je da se ide ka proširenju Evrolige (na 18, kasnije verovatno i na 20 učesnika), što će broj takmičarskih mečeva za većinu timova dovesti do više od sto po sezoni (Crvena zvezda ove godine barem 85 u 255 dana, pa vidite stepen opterećenosti). To dalje znači pad forme od polovine maja, kada se igraju završnice nacionalnih liga, iz više razloga: tempiranje forme za period april/maj, praznjenje, zamor i povrede vodećih igrača, ne-

dostatak motiva stranaca za „lokalna“, državna prvenstva i tako dalje. Primetan je pad kvaliteta završnica kako najjačih liga (Španija, Turska) tako i ostalih (Italija, Nemačka, Srbija, Hrvatska). Dalje, to će dovesti do toga da će jednog momenta i najjači morati da učestvuju samo u završnicama nacionalnih liga, što će iste baciti u potpuni zapečak, negledljivost, manjak ulaganja i slično. Poslednji korak je „gašenje“, dovođenje do amaterizma većine klubova, samim tim gubljenje baze u kojoj niču talenti do juniorskog uzrasta. Odnost, model NBA teži da se preslika u Evropi, uz važnost jedino finansija, bez obzira na destrukciju ispod Evrolige i Evrokupa...

Elem, sve navedeno će i evropske reprezentacije, samim tim i naša, osetiti već ovog leta na Evropskom prvenstvu: nacionalne selekcije i FIBA takmičenja bacaju se u drugi, treći plan jer NBA igrači nemaju preporuku svojih timova da igraju, već da se odmaraju preko leta, zbog velikog opterećenja i mogućih novih povreda (ranije Bjelica, sada možda Jokić). Isti je slučaj sa momcima koji po Evropi plešu: Kalinić, Bogdanović, Teodosić, Jović toliko su iscrpljeni, da bi nastup za repku ugrozio njihovu narednu sezonu, koja se kod nekih piše (u evrima) sa sedam cifara. Da ne govorim o „dva prozora“ tokom same sezone za FIBA kvalifikacije državnih timova, to neće ličiti ni na šta. Vidna je tendencija uvođenja dva jaka takmičenja u Evropi (sa oko pedeset klubova), svodenja državnih prvenstava na nižerazredne predstave ostalih timova, baze na amaterizam lokalnog, kafanskog tipa...

Primer sa srpskom ligom je tipičan: Zvezda (pa i ostala tri „jadranca“) igra dva međunarodna takmičenja (Evroligu i ABA) i dva domaća (Superligu i Kup Radivoja Koraća) koja osim prestiža ne donose ništa, samo more problema svima. Kada se (za godinu, dve) uvede ABA 2 nadmetanje (predviđeno učešće četiri naša tima), numerički znači da osam najboljih sastava ne može igrati i KLS, koja se automatski raspada, svodi na amatersko nadgornjavanje. Tih osam ABA 1 i 2 ligaša igraju samo Superligu, ostali mogu da batale basket, rad sa mladima i slično, jer je teško igrati četvrtorazredno prvenstvo bez novca, publike, interesovanja... Dobro bi bilo da se ova moja crna predviđanja ne ostvare... ●

Sad i nekad

Naslov kolumne je po sećanju preuzet iz jednih dnevnih novina, a odnosi se na košarku na ovim prostorima. Da bih zamaskirao krađu ideje, a i funkcionalnosti radi, samo sam obrnuo red reči - **SAD I NEKAD**. Dakle, izbegavajući zamku sentimentalnosti, koja u mojim godinama hoće da se nametne više nego što treba, a akcentujući trenerski posao negda i danas, ulazim svesno u avanturu, bez želje da sudim kada je bilo bolje, više da evidentiram razlike, a čitalac će sam za sebe doneti zaključak...

Danas je trenera u Srbiji neupredivo više, barem kada je kvantitet u pitanju, sa belim, plavim, crvenim, roze, šarenim i kakvim god licencama - ima nas oko dve hiljade. Nisam siguran da je klubova (toliko) više, ali su privatne škole košarke, pre svega, uradile svoje. Niču iz dana u dan kao pečurke posle kiše, vreme početka treninga sa decom (čitaj: plaćanja članarine od dve do šest hiljada dinara mesečno) spustilo se na predškolski uzrast... Davno, pre četrdeset godina, kada sam počeo da se bavim ovim poslom, bilo je mnogo manje zahteva i prostora za trenerski rad, to je tek postajalo „ozbiljno“ zanimanje. Egzistirali su samo klubovi sa, uglavnom, kadetskom, juniorskom i seniorskom selekcijom. Nije bilo ni toliko školskih sala, balona, o halama da i ne govorim, otvoreni tereni koristili su se od polovine aprila do početka novembra. Čak se i druga seniorska liga igrala na betonu, preko leta. Hoću da kažem da je i interesovanje dece za ovaj sport bilo manje, ali nije bilo „rasipanja kvaliteta“: talentovana deca, posebno tada, počinjala su sa treningom u manjim sredinama, dolazila iz siromašnijih porodica, ali su uvek našli put do zvučnog kluba. Danas se može desiti, zbog disperzije i manjka novca, da neko kvalitetno dete ne uđe u košarku ili da ode u školu basketu gde neće imati adekvatan rad i razvoj...

Posledično, današnji veći broj trenera ne znači a priori i kvalitet, brzina dolaska do „učiteljskog zvanja“, sa dvadeset godina života, nosi ozbiljan problem. Naime, svaki držeći kouč mora u sebi nositi znanje košarke, ali i vaspitnu komponentu (a ona skoro da se izgubila), koja se stiče iskustvom, obrazovanjem, životnom širinom, pa se čini da

mnoga deca dođu do seniora manjkava u košarkaškim i životnim fundamentima. Posebno, jer se dešava da jedan trener radi sa dve ili više selekcija, pa je fizički nemoguće individualno obratiti pažnju na pedesetak polaznika s kojima delaš. Da ne govorim da deo kratkog treninga ode na skupljanje članarine, administraciju i slično časkanje... Negda je kouč mogao da posveti mnogo pažnje svakoj dečjoj glavici, tempo života bio je sporiji. Zato se ne čudim što sam nedavno čuo rečenicu koju je jedan „gazda kluba“ uputio svom treneru za jednog bucka: „Nije on igrač, on je pet hiljada mesečno“...

Danas, s napretkom basketu, stručni štabovi su daleko brojniji nego nekada, kada je uglavnom bio prvi i pomoćni trener, kao i kondicioni u „većim“ klubovima. Specijalisti za fizičku pripremu danas su nezaobilazni, s tim da su oni sami to proširili i na sredstva za oporavak, plaćeni individualni rad sa svim uzrastima i još ponešto. Sve je to normalno, samo treba zapamtiti da je u košarci primarna - IGRA, sve ostalo je sekundarno, tercijalno. Danas je skauting dignut na fakultetski nivo, na turnirska takmičenja timovi vode po dvojicu koji danonoćno skidaju akcije suparnika, znaju navike pojedinaca. Sve pršti od pomagala, što tehničkih, u vidu mini-komputera, pametnih kamera i slično, što dodataka za trening - čunjevi, trake, pilates lopte, obruč manjih dimenzija i tako dalje... Nekada je bio trener, pentaestak igrača, nekoliko lopti i sala. Bilo je malo literature, živa reč sa kolegama bila je važnija, direktno učenje kouča na treningu i terenu, bilo je obavezno stažiranje. Sećam se koliko mi je značilo prisustvo treningu, nažalost pokojnih, Ranka Žeravice i Rebe Čorkovića, ili slušanje dok profesor Aca Nikolić priča satima o basketu. Sada pritisneš dugme na kompu i misliš da ti je izašlo sve znanje ovoga sveta, koje - normalno - ne znaš kada i kako da upotrebiš na treningu i van njega, osobito na zvaničnim utakmicama...

Dužina kolumne ne dozvoljava mi dalje elaboriranje, samo ću nabacati još nekoliko ideja za razmišljanje. O prodoru menadžera i „gazda“ klubova u prvi plan neću, odavno sam izneo svoje mišljenje da je srpski basket upao u jendek kada su menadžeri i ljudi koji vode klubove pobedili i degradirali trenere. Nekada je bilo mnogo manje zvaničnih mečeva, danas to ide i do sto godišnje. Povećao se i broj sati treninga, ne znam da li i kvalitet. Voleo bih da mi neko objasni šta znači kad dete od petnaestak godina individualno (dakle u 1 na 0) trenira kouč „specijalista“ koji nikada nije vodio nijedan seniorski tim, za tridesetak evra po satu, podrazumeva se. Sa medijima to ide drugačije nego davno, popularizacija basketu moguća je na više nivoa. Ušao je novac, a on nije uvek, sam za sebe, najbolji pratilac, zna da bude pošast: povećava cirkusijadu, zamađuje kvalitet, opšte se gubi u ličnom i klupskom interesu, sebičnost i sitna prevara skoro da su proglašeni dozvoljenim, emocije, finta, vic, osmeh, plemenitost, kreacija - gube se u moru mašinerije i skalamerije. Faktor čovek postaje, to me pomalo brine, iako je basket, u taktičkom smislu pogotovo, mnogo napredovao, ali je svejedno sve manje asova koji privlače publiku... ●

TRENER 96

Posledično, današnji veći broj trenera ne znači a priori i kvalitet, brzina dolaska do „učiteljskog zvanja“, sa dvadeset godina života, nosi ozbiljan problem. Naime, svaki držeći kouč mora u sebi nositi znanje košarke, ali i vaspitnu komponentu (a ona skoro da se izgubila), koja se stiče iskustvom, obrazovanjem, životnom širinom, pa se čini da mnoga deca dođu do seniora manjkava u košarkaškim i životnim fundamentima

Trener i trening

TRENER 97

Onog momenta, a mislim da je to krucijalna rečenica koju sam ispisao za više od osam godina kolumnisanja, kada su menadžeri i gazde (pleonazam?) pobedili, pokorili trenere, košarka je ušla u slepu ulicu kulta novca iz koje nema validnog izlaza. Neću ovoga puta o doprinosu padu samih trenera, esnafa, ali trenutna situacija, posebno u Srbiji, nikome ne služi na čast, ali mnogima koristi.

Košarka je planetarna zanimacija, sve više omeđen posao, surovi biznis, delom zamena za klasični cirkus, pogotovo u poluvremenu i četvrtinama: tu su obnažene devojke koje se produkuju, momci koji skaču kroz obruč, automobili koje možete da osvojite ako pogodite koš sa velike daljine, živa muzika u raznim varijantama, lutrije, kladionice (više „umrtvo“ nego uživo), grickalice, sokići, kod nas i nabildovani momci koji su sve samo ne navijači, kordoni policije, poznate boks-ličnosti blizu terena, uglavnom iz sveta estrade, zabave, retko viđam ljude koji su mnogo uradili za basket. Još nisam smotrio lavove kako skaču kroz zapaljeni obruč, ili devojku-metu koju lik u kaubojskom odelu gađa noževima, ali to i nije tako loša ideja. Ostaje žal što je košarka najmanje – IGRA u izvornoj ideji, vic, finta, kreacija, viteštvo, asistencija, združena energija, mesto radosti. Naravno, u takvoj evoluciji basketu stvoren je i NOVOGOVOR, potrebne i nepotrebne reči i zanimanja, nametnute iz engleskog, funkcionalne ili ne, koje su pratile pretvaranje ove igre u nešto što Džejms Najsmi 1891. godine nije mogao ni da zamisli...

Reči koje su precenjene ima sijaset, evo nekih. STATISTIKA kao izvor „saznanja“ o protivničkom i svom timu, koja je nepotrebno usložnjena i dignuta na nivo koji joj ne pripada, kao i reč SKAUTING, zasjale su onog momenta kada je pojam MENADŽER postavljen na pijedestal kao sveobožavani bog sunca. Dakle, statistika je neophodno pomagalo trenerima u planiranju utakmica i treninga, ne sveta knjiga u kojoj indeks uspešnosti (često i štetnosti) određuje koji se igrač mora prodati (kao teletina, recimo). U statistici nema delova dobre odbrane (postavljenih blokada, bacanja za loptom, zagrađivanja, raznih pomoći, livada, korisne komunikacije, skokova koji nisu rampa, ali su naterali napadača da podigne luk, ili ubrza šut i tako promaši; ne beleži se broj pretrčanih metara, lična greška uvek vuče negativni poen, što je smešno i otežava rad kouča, pogotovo u mlađim kategorijama i slično. Statistika je samo deo skautinga – oblast koja je pojačano ušla u evropski basket sa prodrom menadžera, jer im služi kao potpora za podizanje značaja svog zanimanja, odnosno penjanje na pijedestal, sedanje na prve dve fotele u košarci raznih gazda i agenata. Za svojih više od četrdeset godina trenerskog rada nagledao sam se svačega, da nepotrebno ne bavim temu: da momci kojima je treća informacija nesхватljiva dobiju pedesetak strana teksta i crteža o suparničkom timu, da dva sata gledaju snimke dremajući i tako unedogled. Da skauting nije prvi nivo, već pomoćno sredstvo, dokazuju Teodosić, Bogdanović i slični asovi, jer ih nikakvo izviđanje nije sprečilo da budu još bolji. Ne znam samo kako su bez menadžera ili njihovog velikog upliva postali planetarno poznati Kića, Praja, Mirza, Moka i ostali „vanzemalji“...

Shodno navali novogovora, desilo se da su neke reči nepotrebno bačene u zapećak, devalvirane svesno, zarad koristi ljudi koji nisu direktno u funkciji same igre,

a najdrastičniji primer su pojmovi TRENER i TRENING... Trener je nekada bila častna i poštovana profesija, učitelj, vaspitač i profesor u isto vreme, koga su poštovali svi: igrači, uprave, roditelji, mediji, navijači, sponzori. Onog momenta, a mislim da je to krucijalna rečenica koju sam ispisao za više od osam godina kolumnisanja, kada su menadžeri i gazde (pleonazam?) pobedili, pokorili trenere, košarka je ušla u slepu ulicu kulta novca iz koje nema validnog izlaza. Neću ovoga puta o doprinosu padu samih trenera, esnafa, ali trenutna situacija, posebno u Srbiji, nikome ne služi na čast, ali mnogima koristi. Zaboravlja se da samo dobar kouč može igraču pomoći da dođe do cilja: predanim radom na elementima tehnike, izgrađivanjem njegove taktičke filozofije, doziranim puštanjem u igru i tim, nadgradnjom, radnom i vaspitnom etikom i slično. Sad svi znaju da trofejni kouč posle trideset pet godina rada „ne zna ništa“, od botova i bitangi, preko bogatuna i menadžera, do estrade i političara, da ga treba oterati...

Drugi pojam koji je zapostavljen, a koji uz kouča ima najpogubnije dejstvo na izvitoperenje basketu, jeste

reč trening. Naravno da su tome doprineli ljudi koji žele da tim igra u više takmičenja sto mečeva godišnje, jer je to sto puta deset evra, puta pet hiljada posetilaca i tome pride. Sve češće se igraju tri meča nedeljno, što uz putovanja ne ostavlja vremena za ozbiljniji rad, koji znači napredak mladih igrača koji se, stoga, ubacuju u tim sa sedamnaest godina, sporo napreduju, a brzo se povređuju, prekidaju karijere i ostaju „invalidi“. Sve se svodi na skauting, malo taktike i šuta, tonizirajuće tere-tane i mnogo sastanaka. Sve vodi ka NBA basketu, ali ne treba zaboraviti da se njihovi igrači svi dobro školuju do dvadeset druge godine, ne daju na svoj sistem takmičenja, dok se nacionalne lige u Evropi nipodaštavaju i ruše (isto je i na nivou reprezentacija), timove teraju u gladijatorsku arenu iz koje igrači izlaze, većina i sa solidnim novcem, ali prilično „oštećeni“ u trideset petoj godini...

Na kraju, ne treba zlovoljno i tužno ući u 2018. godinu, makar po profesiji bio i košarkaški trener... ●

Slobodan košarkaški pad

Pisati kritički o dve ABA lige nije danas ni unosno ni popularno. Sva je prilika da će ti se na leđa navaliti armija primitivnih (ro)botova, namamljenih parizer-sendvičem i limenom „kokiškom“ od ljudi koji vode košarku, a koji sa istom i nemaju baš mnogo dodirnih tačaka. To je kao kad pišeš naučni rad a ne znaš sva slova, pa se vazda pomažeš kompjuterom, jer on zna svih trideset.

Stoga ću se držati činjenica i logike iz ugla ljubavi prema basketu, samim tim i deci koja ga igraju. Ukratko: ABA 1 brojaće barem do 2024. godine 12 učesnika i biće (polu)zatvorenog tipa, jer samo poslednji ispada, a šampion ABA 2 ulazi. Ima i neka farsa oko baraža pretposlednjeg i drugog, ali ne bih o tome, da su hteli da ulaze i ispadaju po dva tima - basket genijalci bi to stavili i na papir. ABA 2 mora imati (valjda) po dva predstavnika iz svake od šest država, dok ABA 1 naredne sezone neće imati nijednog makedonskog takmaca, a moguće čak pet iz Srbije (sa Igokeom šest), što donosi supremaciju na svakom polju, posebno glasanja i donošenja novih odluka. Sad ću ući u sferu elektronskog razmišljanja...

Prvo, osnovna greška u poređenju ABA i SFRJ lige je - ono je bilo nacionalno, prvenstvo jedne države, veoma kvalitetno i cenjeno u Evropi. Ovo danas je nemušto nadgornjavanje šest basket državica, gde se negdašnji kvalitet rasepkao, razvodnio. Drugo, posledično, ovo danas je međunarodno prvenstvo, gde su sve zemlje svoje nacionalne lige unapred žrtvovala, osudile na osrednjost. Treće, nedostatkom ekstra nacionalnih takmičenja, manje je jakih centara, baze iz koje se crpe mladi igrači, rečju uskoro neće biti ni kvantiteta, ni kvaliteta. Četvrto, negdašnju ligu je vodila država, uglavnom ljudi koji znaju, vole i imaju basket u krvi. Današnje dve ABA ljujaške su privatna firma, samim tim ni interes nije opšti, nego nekoliko pojedinaca, da ne kažem džepova. U pravu je Dino Rađa - da FIBA ili ULEB, svejedno, vode računa o ovom takmičenju, sve bi bilo mnogo kvalitetnije. Peto, nekadašnja liga brojala je 40 jakih učesnika, 12 u Prvoj i po 14 u dve grupe Prve B divizije. Današnji ABA koncern ima 24 učesnika, pa je moje (zlo)namerno pitanje: gde se izgubi 16 potencijalno jakih klubova, basket centara? Posebno ako znamo da se prošle sezone ABA 2 pabirčila po sistemu „ulaz slobodan“, „majke mi, biće odlično“...

Mogao bih ovako unedogled da nabrajam za i protiv, ali da kažem nešto i o sadašnjem trenutku. U Makedoniji, Bosni i Hercegovini i Sloveniji vrlo verovatno nisu zadovoljni trenutnim stanjem, sigurno ni Hrvatska sa akcentom na Split, Šibenik i ostale centre. Pretpostavljam da Crna Gora sa četiri i (posebno) Srbija sa sedam učesnika nemaju većih primedaba... Ali da se koncentrišem na domaću košarkicu. Ako nećemo da se lažemo (i zašto hoćemo), prvak Srbije, pa i podela ostalih mesta dobija se možda sigurno iz ABA ligeštula, a trenutno je ovako: Crvena zvezda, Partizan, FMP, Mega, Borac, Vršac, pa sedmi Dinamik (pet beogradskih?). Ostala mestašca iz KLS (ne)nadmetanja nisu ni bitna, posebno ne ljudima iz Košarkaškog saveza Srbije, jer oni nemaju bitnih inge-

renacija ni nad ABA 1 i 2, a bogami ni nad KLS-om. Sad, hipotetički, čemu Superliga kad su „nagrade“ već podeležene? Da negde piše, da neko misli da je važan? Javlja mi se da će Partizan opet dići formu i biti prvi u SL i? Da neće možda igrati Evroligu, da neće Dinamik, ako bude četvrti, preći u ABA 1? Predlog mog druga Njofre Paviljenskog: organizujemo zajedno da čačanski Borac u SL bude prvi, ovaj kolektiv je to zaslužio za protekla 73 leta, čime bi pravda parcijalno bila zadovoljena...

Umesto zaključka: ABA košarka neće doneti ni kvalitet, ni bilo koji - pojedinačni ili opšti - pomak ka gore. Potreban je novi model, novi ljudi, da se balkanski prostor digne na negdašnje visine. Iznosio sam i svoje predloge kako bi takmičenja trebalo da izgledaju, ali - „da budalaš zna da je budala, imao bi dve pameti“. Ovako, moram pomenuti osnovni uzrok svemu ovome, a to je stavljanje na smetlišće institucije zvane trener. Geneza je ova: menadžeri, „gazed“ sa brzogorećim štapinom, političari „opšte prakse“ i ostali koji nisu mogli da se dokažu kao igrači ili kouči uzeli su sve u svoje ruke, degradirali zvanje trener, donekle modifikovali i zanimanje igrač u estradni umetnik. Sada su treneri više transmisija, kao kuriri, poštar (brza pošta), ne pitaju se mnogo, posebno ne o tome kakav sistem takmičenja treba da ima ABA, recimo. Postoje neke smešne ankete, post festum. Više su rekli Svetislav Pešić, Dejan Bodiroga ili Dino Rađa u jednom intervjuu, nego „ABA znalci“ od 2001. godine. Sigurno bi pedesetak iskusnih trenera, sportskih radnika iz regiona, zajedno znali bolji put sadašnjeg balkanskog basketića. Za adio evo i jedne prigodne izreke NJP - najskuplji, ali i najprimamljiviji je sir iz mišolovke... ●

TRENER 98

Geneza je ova: menadžeri, „gazde“ sa brzogorećim štapinom, političari „opšte prakse“ i ostali koji nisu mogli da se dokažu kao igrači ili kouči uzeli su sve u svoje ruke, degradirali zvanje trener, donekle modifikovali i zanimanje igrač u estradni umetnik

Promene u košarci

TRENER 99

Jedna od stvari koja trenere najviše iritira i daje mogućnost „manipulacije“ arbitrima je foul za bacanja na prvom koraku u padu pošto je lopta tri metra izašla iz ruke i slično. To je prosto rešiti - foul za bacanja je kad je započet šut na koš (iz pokreta ili mesta, svejedno) i dok lopta ne napusti šake šutera.

Pišući bezmalo devet godina za časopis *Trener*, a u iščekivanju stotog broja, izneo bih ovoga puta šta ja lično želim da se promeni u košarci i oko nje, pre svega sa aspekta pravila, propozicija, statistike, pa onda tehničko-taktičkih detalja, iako znam da se većina toga neće skoro dogoditi...

Očigledno je da, urgentno, mora da se vreme trajanja meča poveća na 48 minuta, odnosno 4x12 minuta, jer bi to trenerima dalo još 40 minuta za podelu (nadam se) mladim igračima, jer bi fizički spremniji tim mogao da dođe do izražaja, jer bi taktičko-tehnički spektar tražio nova rešenja, jer bi publika uživala. Drugo, neophodno je svih 48 minuta zaustavljati vreme posle svakog koša iz igre, da bude što manje praznog hoda. Shodno tome, teren bi (hipotetički) morao da bude 30x16 metara, ali je to u Evropi, u mnogo dvorana, teško izvodljivo, ali se može po širini dodati po 25 centimetara sa obe strane, barem da se ne gazi aut-linija pri šutu trojke iz čoška, što se četiri-pet puta desi na svakom meču. Dakle, dimenzije terena doterati na 28x15,5 metara...

Nije mi logično da u svakoj četvrtini ekipe imaju po četiri „mala faulta“, taktička, koja se izvode sa strane ako nisu pri šutu, a da toga nema u produžetku. Primer: oktobra 2016. vodio sam tim kraljevačke Sloge, kada smo protiv OKK Beograda igrali četiri produžetka. Poslednju četvrtinu i 20 naknadnih minuta, ukupno 30 minuta basket, kolega i ja smo imali pravo na samo četiri faulta do bonusa. Hoću da kažem da je logično da u svakom produžetku timovi imaju pravo na dva „mala faulta“...

Mislim takođe da se sa po dva slobodna bacanja mora kažnjavati i nesportska i tehnička greška, jer se tehnička onda može zloupotrebljavati, a nisam ni za to da se za dve nesportske (tehničke ili kombinaciju) mora izaći izvan sale. Jer može se najboljem igraču desiti da napravi nesportsku u zaustavljanju kontre, u prvoj minuti susreta. On dalje igra sa strahom, trener ga češće zamenjuje i slično. Odnosno, ostaje na snazi direktna isključujuća greška za grub foul, a ako igrač i njegov kouč misle da je u redu da neko napravi pet nesportskih (zaustavljanje kontre, povlačenje za dres...), odnosno da protivniku dozvoli deset slobodnih bacanja i pet novih napada – neka prave, to je deo (glupe) taktike...

Još mi neki detalji nisu logični, recimo – svaki trener ima pravo na pet tajm-outa, ali bih pustio da ih traži po nahođenju – sve u prvoj četvrtini ili u poslednja dva minuta. Teorija da bi to seckalo igru u završnici ne stoji, ionako malo-malo sudije gledaju snimak, izmenu možeš uzeti kad hoćeš, postoje televizijski predasi i slično, odnosno – na 120 minuta trajanja meča igra se čisto samo 40...

Još jedna od stvari koja trenere najviše iritira i daje mogućnost „manipulacije“ arbitrima je foul za bacanja na prvom koraku u padu pošto je lopta tri metra izašla iz ruke i slično. To je prosto rešiti – foul za bacanja je kad je započet šut na koš (iz pokreta ili mesta, svejedno) i dok lopta ne napusti šake šutera.

Nisam za zabranu igranja zonskih i kombinovanih odbrana i pika u nekim mlađim kategorijama iz nekoliko ra-

zloga. Prvo, toga svojevremeno nije bilo, pa su Kića, Praja, Moka, Dražen, Ćosa i ostali postali vrhunski igrači. Sećam se kako je to pokojni Piva Ivković rešavao – presingom, širokim „čovekom“ 1 na 1 od čeonice do čeonice linije, a napadački – permanentnim kontranapadom, tako da se zone i ne postavje, deca se uče agresivnoj igri, samim tim su bolje spremna i motivisana, samopouzdanija, a sama igra se maksimalno ubrza. Drugo, „kamuflirane“ uske odbrane igraju se i danas, pa mlade sudije ne mogu uvek da razluče šta je šta, dakle – deca se odmah uče da prenebregnu neka pravila, odnosno da nađu kraći put do pobede. Treće, skraćeno je za godinu-dve vreme obuke napada na zonske odbrane i defanzivu/ofanzivu pika, koji je danas više od 70 odsto napadačke taktike svih timova...

Posebno kod mlađih kategorija – statistika je najveća prevara, posebno indeks korisnosti, koji ne znači sve, a može se manipulirati brojem asistencija, skokova, osvojenih lopti (višak), odnosno izgubljenim loptama, promašenim šutevima iz igre (manjak). Deca, pod uticajem menadžera i roditelja, postaju sebična, gubi se ekipni košarkaški duh, vaspitni momenat se izvitoperi. S druge strane, u statistici nema dobrih blokada (pa i tzv. livada), pasova pre asistencije u napadu, odličnih odbrana, pomaganja, rotacija, zagrađivanja, komunikacije i saradnje u odbrani, tako da je statistika delimična slika podložna manipulaciji. Kad sam već pomenuo asistenciju, voleo bih da znam koliko puta je plej dodao, a saigrač promašio iz čiste pozicije („upropastio“ asist), ko kome dodaje (tandem igra) i slično...

Poslednje, ali ne i po važnosti, jeste moja ideja koja nikada neće biti prihvaćena: PET NAJLOŠIJIH POTEZA. Dakle, kod najboljih poteza uglavnom su to zakucavanja, asistencije ili trojke u poslednjoj sekundi, mada bi imalo štošta da se prikaže: ekipna minijatura (iz auta), kontra, individualna kreacija i slično. Loši potezi ne bi služili da se ismevamo, nego da vidimo kad neko igra odbranu na granici lepog ukusa, ne doda saigraču koji je sam a uđe u pet protivničkih igrača, ne vraća se u odbranu, loše saraduje s timom i slično... ●

Održati kontinuitet

Osećam blagu tremu pišući u i o stotom broju časopisa Trener, istovremeno i veliko zadovoljstvo. Poslednje dvadeset dve godine, koliko izlazi časopis, (sa)učestvovao sam na više načina: kao kouč pasionirani čitalac i sakupljač svih brojeva, kasnije predavač ili trener sa ponekim trofejčićem, od 2010. godine kao redovni kolumnista... Osnovni osećaj je - divljenje prema ljudima iz Udruženja košarkaških trenera Srbije i novinariima koji su realizovali ovaj projekat, uz brojne teškoće, a koji još nisu svesni svog podviga, koji je suštinski sastavljen od tri reči - "stoti časopis Trener".

Da objasnim: mislim da u Evropi nema periodične štampe o košarci koja je došla do trocifrene numere, a bilo je puno pokušaja. Još važnije - držeći u ruci prvi i stoti broj vidi se ogroman napredak, ne samo u kvalitetu štampe, već i u pročišćenom sadržaju, odličnom balansu između stručnog i "istorijskog" košarkaškog dela. Naime, znam da trenerski deo uredništva, pogotovo onaj mlađi, insistira na što više stručnih tema, što je i očekivano, dok novinari drže ravnotežu i oko beleženja svih događaja koji su vezani za basket. Jer, ako neko uzme danas da čita Trener, mora steći pravu sliku o svim dešavanjima u klubovima, malim sredinama diljem Srbije, pionirima, kadetima i juniorima, seniorima svih nivoa, naravno i ženskoj košarci, ve-

teranima, sada basketu 3x3, kampovima i turnirima, svim pratećim manifestacijama, pojedincima koji su utkali sebe u napredak ovog sporta i tako redom. Mislim da je sadržajni odnos stručnih i "živih", svakodnevnih tema dobar u relaciji 2 prema 1, kakav je i danas. Primera radi, u prethodnom broju stručne teme su obrađene na dvadeset strana, što manje-više znači da se do sada ispisala knjiga od oko 2000 strana o samoj igri, svim njenim aspektima: tehnicima i taktici, fizičkoj i psihološkoj pripremi, skautingu i statistici, ishrani košarkaša i ostalim dodirnim temama.

Posebno je bitno da su to radila najveća svetska trenerska imena, pa je ta "kontinuirana knjiga" verovatno najkvalitetnija u Evropi. Samim tim Trener je bio i ostao važno štivo za kouče u njihovoj edukaciji i pripremu za posao, rečju avangarda. Evo i jednog skromnog predloga, čijoj će realizaciji osnovna prepreka, kao i do sada, biti (ne)dostatak novca: odabrati stotinak tekstova iz svih brojeva i objaviti kapitalnu knjigu koja će biti dostupna svima iz branše...

Odrednica "časopis" kaže da je Trener izlazio tromesečno, s tim što je u junu (najčešće) objavljivan dvobroj. Znam da nije realno (jedina kočnica su finansije) da naše trenersko štivo izlazi mesečno, a dumam da je to zadata tema za realizaciju i razmišljanje, ali šest puta godišnje (sa jednim dvobrojem) bila bi nivo koji zadovoljava sve u mnogobrojnoj košarkaškoj porodici na ovim prostorima, a ujedno znači krupan korak napred...

Konačno, koja reč i o naslovu časopisa-slavljenika: Trener. O igračima se piše svakodnevno, posebno pojavom elektronskih medija, dok se o struci govori mnogo manje. Ovo je jeste mesto gde u glavnoj ulozi moraju biti ljudi koji edukativno i vaspitno deluju na omladinu. Da se prisetimo da je Kanađanin Džejms Najsmi, koji je 1891. godine u Springfieldu "izmislio" basket - ujedno bio i prvi trener na svetu. Njegovih 13 pravila i danas sačinjavaju igru koja je samo za inteligentne, posebno nadarene, gde se sve odigrava u sekundi, gde Miloš Teodosić ili Željko Obradović po dve sekunde ranije znaju, predviđaju sledeći potez. Zvanje "košarkaški trener" je elitno, za ponos, a naš časopis čini mnogo na promociji, posebno mlađih učitelja, koji dolaze, ne samo predstavljanjem i uspesima na terenu, već i prostorom za njihovo sagledavanje određenih segmenata igre. Jedan od zadataka i jeste podizanje zvanja "trener" na negdašnje mesto, odmah iza igrača-asova, a pre svih ostalih koji se lagano, ali uporno i sistematski "guraju u prve redove"...

Elem, ovo je presek trenutnog stanja, koji je na visokom nivou pre svega ličnim zalaganjem ljudi iz UKTS, KSS, mnogo entuzijasta i zaljubljenika u ovu igru. Postavlja se pitanje - šta dalje, iako sam nabacio neke ideje? Figurativno - s naporom smo odgajili "čedo" (čitaj Trener) od dvadeset dve godine, mora se povećati napor svih relevantnih struktura da se ova štampana "igra" nastavi do dvestotog broja, pa nadalje. Čestitam svima jubilej, treba proslaviti jer se ima i šta, a odmah potom agresivnije krenuti u priču i realizaciju dugoročne stabilnosti časopisa Trener... ●

TRENER 100

Osnovni osećaj je - divljenje prema ljudima iz Udruženja košarkaških trenera Srbije i novinariima koji su realizovali ovaj projekat, uz brojne teškoće, a koji još nisu svesni svog podviga, koji je suštinski sastavljen od tri reči - "stoti časopis Trener"

Težak, ali moguć izlaz

TRENER 101

Za realniju sliku stanja srpskog basketu potreban je objektivn durbin i nešto duža analiza, pa da probam. Davno je poremećen niz uspeha: jaka nacionalna liga koja (po)rađa klubove, asove i vrhunske trenere, naravno uz adekvatan model igre

Ova kolumnica posebno obavezuje, barem iz dva razloga: 101. broj časopisa Trener je otvaranje novog, progresivnijeg ciklusa, a kraj 2018. godine zahteva sumiranje košarkaških dešavanja. Godina koja ističe nije za dičenje, ne treba se duže zadržavati: FIBA je htela da nema velikog reprezentativnog seniorskog nadmetanja, provlačimo se kroz „prozore“ na putu za Kinu, mlađe selekcije nose jedno zlato, na klupskom nivou prvi put u XXI veku nema nas u Evroligi (Zvezda i Partizan prošli prvi krug Evrokupa uz novinske naslove „kao da smo u Evroligi“, a tu je i problem - što nisu u EL); niko novi od pojedinaca nije bitan kod selektora Aleksandra Đorđevića (možda Vasa Micić) i tako redom, da ne mračim, ali bih voleo da imam više razloga za ponos...

Za realniju sliku stanja srpskog basketu potreban je objektivn durbin i nešto duža analiza, pa da probam. Davno je poremećen niz uspeha: jaka nacionalna liga koja (po)rađa klubove, asove i vrhunske trenere, naravno uz adekvatan model igre. Raspad Jugoslavije uticao je na lutanja u nacionalnim šampionatima, odliv odličnih igrača i stručnjaka, kao i na zaborav ključnih činjenica: jedina prava škola košarke u Evropi bila je jugoslovenska - brza, tehnički doterana igra, sa idejom, fintom, kreacijom u tranziciji i poziciji, uz surove realizatore u završnicama napada i utamica, a uz korektno obavljanje defanzivnih zadataka. Umesto toga dugo smo prihvatili sporu kontakt-igru na centre, sa bekovima „poštarima“ a ne kreatorima, odnosno - opstrukcija igre bila je primarna. Sada se to menja, ali mislim da je španska liga uzela model sa ovih prostora i postigla (za)vidan nivo...

Nedostatak asova, igrača koji su prešli najteži stepenik - „sedi, odličan 5“, vidim u kidanju karika lanca genski potencijal-trenažni proces-samousavršavanje... Genski potencijal najmanje je sporan, ovde je basket duboko prodro u mističnu memoriju po floskuli „kakvo seme takav i krompir“, prezimena Pecarski, Nakić, Koprivica, Mišković, Trifunović, Karadžić, Tarlać, Gurović i ina - podsećaju da su očevi imali zavidne karijere, a da je pred sinovima težak, ali ne i nemoguć zadatak - da ih košarkaški dostignu i prevaziđu... Trenažni proces je veći problem na kome se saplićemo. Nedostatak jake nacionalne lige doprineo je da talentovani treneri nemaju u Srbiji više od desetak klubova za rad i napredovanje, pa su svoje ime sticali van zemlje (Kokoškov, Saša Obradović, Saša Đorđević, Trifunović, Lukić, pa i Džikić, sad su Jovanović, Alimpijević i drugi na istoj trasi). Samim tim kouč-pripravnik danas u Srbiji nema ni trenera-uzora koga može da prati i opšti sa njim, uglavnom se sve svelo na kompjutersko znanje, pre svega kroz engleske odrednice i crtanje na tabli. Da ne pominjemo loš socijalno-finansijski status tih momaka, ali i potrebu za širim znanjem i vaspitnim komponentama... Kontinuirano samousavršavanje talentovanih igrača, odnosno nedostatak istog, ide najvećim delom od njih samih, delom od nedostatka trenerove nadgradnje, često samo od roditeljske prevelike ambicije. Dakle, niko u jakom (individualnom) treningu ne vidi jedini put ka cilju, svi hoće kroz ve-

černju, dopisnu školu da dođu do „diplome“. Rečju, srpski basket je „bolestan“, kod trenera nedostaje ideja, vizija pa shodno tome kod igrača kreacija i realizacija, posebno u poslednja tri minuta „odlučujućih“ mečeva...

Posledično, pri formiranju tima kouč (a najčešće to na sebe preuzimaju menadžeri i „gazde“, odnosno stručnjaci opšte prakse kojima je trener „nužno zlo“) gleda da zadovolji neke norme, odnosno da nađe kreatore igre, rasne strelce i realizatore, kao i igrače koji se mogu uklopiti u njegovu filozofiju, koncepciju igre u obavljanju teških, ali kao so bitnih segmenata odbrane i napada. Kako tu stojimo na ovom našem arealu? Kreatora igre ni na vidiku, iz više opisanih razloga, evo još jednog, ali najbitnijeg: u ovom veku u Partizanu i Crvenoj zvezdi, pa i ostalim većim timovima, pozicija pleja bila je garantovana strancima, domaći momci bili su izmene, mahači peškirom. Samim tim, danas dobar plej i igra do četrdesetak godina života. Dakle, produkcija organizatora igre je ispod proseka...

Gotovo isti slučaj je i sa „strelcima“, rasnim realizatorima, jer je i to pozicija određena za strane igrače, domaće neće niko da uči i čeka pet do sedam godina, jer se otkazi u našoj struci dobijaju ekspresno, često u sezoni jedan tim vode i tri kouča... Dolazimo do toga da Srbija proizvodi najviše igrača iz treće grupe - onih koji su vezivno tkivo, vrlo dobrih koji su pouzdani i obavljaju svaki zadatak, ali koji retko sami dovode do pobeđe, bilo da su organizatori ili realizatori. Znači: dobri su momci kojima se ne da da reše ili osmisle poslednji napad pri egal rezultatu, oni će ući za defanzivu. rečju - uvek druga klasa...

Zaključak kolumnice: nije dobro, ali propasti neće. Šalim se, za napredak u bilo čemu, pa i u srpskom basketu, potrebno je za početak okupiti sve dobronamerne a stručne ljude, da nađu izlaz iz tunela, a posle će se to barem desetak godina u praksi raditi, sa mlađim ljudima koji imaju dosta energije a (ni)malo lošeg iskustva i ostrašćenosti. Srećno svim košarkaškim uposlenicima u narednoj godini, posebno kolegama... ●

Boško Đokić trener za pamćenje

Sa naslovne strane prošlog broja Trenera Boško je iznenada otišao u legendu. Još jedan izuzetan trener, po svemu jedinstven i specifičan, napustio nas je prerano. Svi mi koji smo godinama s njim saradivali znamo koliki je to gubitak za našu košarku, kojoj je on sa posebnom snagom, znanjem, strašću i sofisticiranom inteligencijom posvetio svoj život.

Svoje ideje i viziju o našoj košarci sprovodio je na treninzima i utakmicama klubova koje je vodio, na brojnim stručnim seminarima i u brojnim kolumnama, od kojih su za većnost one koje je objavljivao u dnevnim novinama „Danas“ i mašem magazinu Trener.

Đokić trener i Đokić novinar nisu bili ni u čemu u koliziji. Taj dar da svoje košarkaško znanje, kao vrstan trener, i tekstove novinara u kojima se javlja isti čovek novinar, Đokića je zauvek svrstao u galeriju jedinstvenih ličnosti.

Znao je odlično kakva je obaveza i muka prihvatiti se ekipe i učiniti je boljom, ili sestri pred prazan papir i napraviti kvalitetan tekst.

Đokićeva pokretačka snaga je bila nepristajanje na trule kompromise. Zato je on, prema priznanju mnogih klupskih moćnika, bio odličan trener, ali težak za saradnju.

Malo je reći da je bio izvanredan kolumnista, ali zbog upadica Njofre Paviljonskog, neizmerno duhovitih, ubojito satiričnih, rado čitanih, oni koji su se u njima prepoznavali Njofru bi, ni krivog ni dužnog, proglašavali za nepoželjnu personu.

Izuzetnu zahvalnost Bošku dugujemo i mi koji pravimo ovaj magazin i oni koji ga čitaju. Mnogo će nam nedostajati njegova kolumna „Moje viđenje“. Mnogo, jer ne samo što će nam nedostajati jedna kvalitetna rubrika već što je izuzetno teško naći Bošku zamenu. Ta neponovljiva originalnost našeg kolumniste čini ga jedinstvenim trenerom, ne samo u Srbiji već u košarkakom svetu van naših granica.

Uz pomenuti kvalitet saradnika kolumniste, Đokić je je bio podrška ovom magazinu u svakom pogledu. O Treneru je brinuo i kao višegodišnji član Izdavačkog saveta. Stoga je on ugrađen u svaki broj dosad, ali i one koji će tek izaći.

Napustio nas je prerano član našeg udruženja na koga se uvek moglo računati. Kao da smo slutili nesrećni odlazak našeg člana, saradnika, drugara. Bošku je pripala, opravdano, čast da svečano otvori našu poslednju Klinikku 2018. U decembru je nagrađen plaketom za izuzetan doprinos kvalitetu magazina Trener, povodom izlaska stotog broja. U januaru nas je zauvek napustio. Nama je ostavio tugu i ogromnu zaostavštinu u svemu onom što je učinio u brojnim aktivnostima UKTS.

Njegova najveća neispunjena želja je, pored ostalog, a u interesu naše košarke, jedinstvena jaka domaća liga sa svim našim najjačim klubovima. Ostvarenju tog cilja posvetio je mnogo svojih tekstova, jer bi, po njemu, to bio zamajac za mnogo kvalitetniju domaću košarku i garancija za njenu budućnost. ●

BIOGRAFIJA

Boško Đokić je rođen 26. oktobra 1953. godine u Beogradu. Kao igrač, bio je član kadetske i juniorske reprezentacije SFRJ. Uspešnu trenersku karijeru započeo je 1977. godine u KK Donji grad iz Zemuna.

Boško je tokom bogate trenerske karijere vodio brojne srpske klubove: Zdravlje, beogradski Radnički, Mašinac, Borac, Beočin, Radnički Basket, FMP, Konstantin, Napredak, Slogu i Novi Pazar, a najveći uspeh je zabeležio na klupi Refleksa, sa kojim je 2004. godine osvojio trofej u Jadranskoj ligi. Sa „panterima“ je godinu dana kasnije došao do trofeja i u Kupu Radivoja Koraća. U inostranstvu je vodio ekipe Avtodora iz Saratova i slovenačke Pivovarne.

Đokić je 2010. vodio reprezentaciju Srbije do 20 godina na Evropskom prvenstvu u Hrvatskoj, gde je s „orlićima“ došao do četvrtfinala. Vodio je više specijalističkih kampova za mlade igrače u ime KSS-a i učestvovao u brojnim akcijama KSS-a, KSB-a i UKTS-a. U sezoni 2018/2019, u svom poslednjem angažovanju, bio je trener Novog Pazara i uveo je taj klub u Košarkašku ligu Srbije. U „kući košarke“ održana je komemoracija povodom oproštaja od našeg renomiranog košarkaškog trenera Boška Đokića.

Sahrannjen je na Novom bežanijskom groblju.

